

۱۴۰۰

دفترچه شماره ۲
آزمون اختصاصی

داخل کشور

ویژه نظام آموزشی ۲-۳-۶

آزمون سراسری ورودی دانشگاه های کشور - ۱۴۰۰

گروه آزمایشی علوم ریاضی و فنی
آزمون اختصاصی

نام و نام خانوادگی: شماره داوطلبی:

تعداد سؤال: ۱۳۵ مدت پاسخگویی: ۱۷۵ دقیقه

عنوان مواد امتحانی آزمون، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخگویی
۱	ریاضیات	۵۵	۱۰۱	۱۵۵	۸۵ دقیقه
۲	فیزیک	۴۵	۱۵۶	۲۰۰	۵۵ دقیقه
۳	شیمی	۳۵	۲۰۱	۲۳۵	۳۵ دقیقه

فیزیک

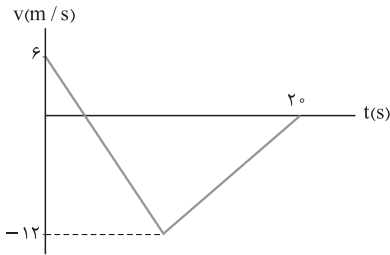
۱۵۶- کدام موارد درست است؟

- (الف) در واپاشی β^- ، الکترون گسیل شده در هستهٔ مادر وجود ندارد و هم چنین یکی از الکترون‌های مداری اتم نیست.
 (ب) در واپاشی β^+ ، ذرهٔ گسیل شده توسط هسته، جرم یکسان با الکترون دارد.
 (پ) اغلب هسته‌ها پس از واپاشی بتا، در حالت پایدار قرار می‌گیرند.
 (ت) در واپاشی β^+ ، یکی از نوترون‌های درون هسته به یک پروتون و یک پوزیترون تبدیل می‌شود.

(۱) الف و ب (۲) الف و پ (۳) ب و ت (۴) ب و پ

۱۵۷- شکل مقابل، نمودار سرعت- زمان متحرکی است که روی محور X حرکت می‌کند. تندی

متوسط متحرک در مدتی که در خلاف جهت محور حرکت می‌کند، چند متر بر ثانیه است؟

(۱) صفر

(۲) ۶

(۳) ۸

(۴) ۹

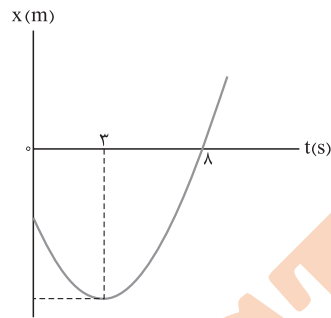
۱۵۸- متحرکی روی محور X با شتاب ثابت حرکت می‌کند. اگر سرعت متحرک در لحظهٔ $t = 0$ در جهت محور X باشد و بردار سرعت متوسط در 10 ثانیهٔ اول حرکت برابر $\vec{v}_{av} = (7/5 \text{ m/s})\hat{i}$ و تندی متوسط در این بازه $8/5 \text{ m/s}$ باشد، مسافت طی شده در 2 ثانیهٔ اول حرکت چند متر است؟

(۱) ۵ (۲) ۱۵ (۳) ۲۵ (۴) ۳۵

۱۵۹- نمودار مکان- زمان متحرکی که با شتاب ثابت حرکت می‌کند، مطابق شکل مقابل است.

جابه‌جایی متحرک در بازهٔ زمانی $t_1 = 0 \text{ s}$ تا $t_2 = 8 \text{ s}$ چند برابر مسافت طی شده در این بازهٔ

زمانی است؟

(۱) $\frac{5}{17}$

(۲) $\frac{5}{14}$

(۳) $\frac{8}{17}$

(۴) $\frac{9}{14}$

۱۶۰- متحرکی با شتاب ثابت روی محور X حرکت می‌کند و در لحظه‌های $t_1 = 3 \text{ s}$ و $t_2 = 5 \text{ s}$ از مبدأ محور عبور می‌کند و در لحظه‌ای که به مکان

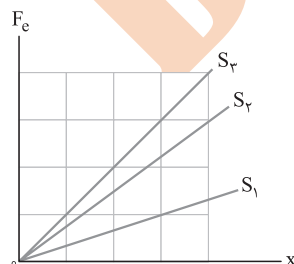
$x = -1 \text{ m}$ می‌رسد، جهت حرکتش عوض می‌شود. تندی متوسط متحرک از لحظهٔ $t_1 = 0 \text{ s}$ تا $t_2 = 5 \text{ s}$ چند متر بر ثانیه است؟

(۱) $\frac{13}{5}$ (۲) ۳ (۳) $\frac{17}{5}$ (۴) ۶

۱۶۱- شکل مقابل، تغییرات نیروی کشسانی سه فنر را بر حسب تغییر طول آن‌ها نشان می‌دهد.

اگر نیروی کشسانی $F_e = 30 \text{ N}$ ، طول فنر S_2 را ۴ سانتی‌متر افزایش دهد، طول فنرهای S_1

و S_3 را به ترتیب چند سانتی‌متر افزایش می‌دهد؟

(۱) ۳ و ۶

(۲) ۲ و ۶

(۳) ۲ و ۸

(۴) ۳ و ۹

۱۶۲- چوب مکعب‌شکلی به جرم 5 kg را به نخ بستند و با نیروی ثابت و افقی 15 N روی سطح افقی می‌کشیم و از حال سکون به حرکت

درمی‌آوریم و بعد از 2 ثانیه نخ پاره می‌شود. اگر ضریب اصطکاک جنبشی 0.2 باشد، کل مسافتی که چوب از ابتدای حرکت تا لحظهٔ ایستادن طی

می‌کند، چند متر است؟ ($g = 10 \text{ m/s}^2$)

(۱) $1/5$ (۲) ۲ (۳) $2/5$ (۴) ۳

۱۶۳- فنر سبکی با ثابت 200 N/m به سقف آسانسور بسته شده و از آن وزنه $m = 5 \text{ kg}$ آویزان است و آسانسور با شتاب رو به پایین 2 m/s^2 پایین می‌آید و طول فنر L_1 است. وقتی این آسانسور با شتاب 1 m/s^2 کندشونده پایین می‌آید، طول فنر L_2 می‌شود. اختلاف L_1 و L_2 چند سانتی‌متر است؟ ($g = 10 \text{ m/s}^2$)

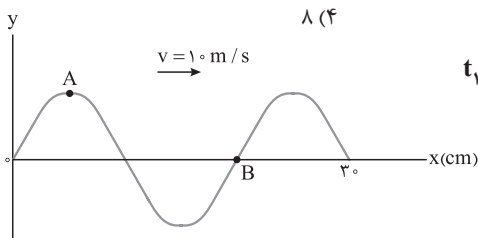
- ۱۵ (۱) ۷/۵ (۲) ۵ (۳) ۲/۵ (۴)

۱۶۴- متحرکی با تندی ثابت $v = 10\pi \text{ m/s}$ روی دایره‌ای به شعاع 20 متر حرکت می‌کند. شتاب متوسط این متحرک در هر ثانیه چند برابر شتاب مرکزگرای آن است؟

- ۲۲ (۱) $\frac{2\sqrt{2}}{\pi}$ (۲) $\frac{5}{\pi}$ (۳) $5\sqrt{2}$ (۴) $\sqrt{2}$

۱۶۵- معادله حرکت نوسانگری در SI به صورت $x = 0.02 \cos \frac{\pi}{4} t$ است. تندی متوسط نوسانگر در بازه زمانی $t_1 = \frac{1}{12} \text{ s}$ تا $t_2 = \frac{25}{12} \text{ s}$ چند سانتی‌متر بر ثانیه است؟

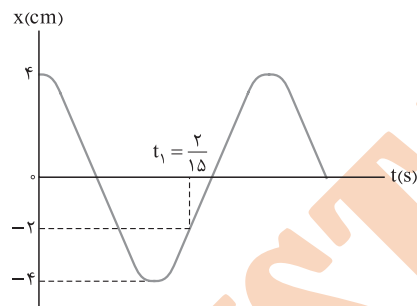
- ۱ (۱) ۲ (۲) ۴ (۳) ۸ (۴)

۱۶۶- شکل مقابل، تصویری از یک موج عرضی در یک ریسمان کشیده شده را در لحظه t_1 نشان می‌دهد. در لحظه $t_2 = t_1 + \frac{9}{40} \text{ s}$ کدام مورد درست است؟

- (۱) تندی ذره B، صفر است.
(۲) تندی ذره A، بیشینه است.
(۳) حرکت ذره A، تندشونده است.
(۴) حرکت ذره B، تندشونده است.

۱۶۷- نمودار مکان-زمان نوسانگری به جرم 50 گرم مطابق شکل مقابل است. انرژی مکانیکی نوسانگر چند ژول است؟ ($\pi^2 = 10$)

- (۱) $\frac{1}{250}$
(۲) $\frac{1}{25}$
(۳) $\frac{2}{5}$
(۴) $\frac{1}{50}$

۱۶۸- یک دستگاه صوتی، صدایی با تراز شدت $\beta_1 = 28 \text{ dB}$ و دستگاه صوتی دیگر، صدایی با تراز $\beta_2 = 92 \text{ dB}$ ایجاد می‌کند. شدت‌های مربوط

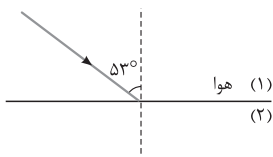
به این دو تراز (برحسب W/m^2) به ترتیب I_1 و I_2 است. $\frac{I_2}{I_1}$ کدام است؟ ($\log 2 = 0.3$)

- (۱) $2/5 \times 10^6$ (۲) $2/5 \times 10^8$ (۳) 4×10^6 (۴) 4×10^8

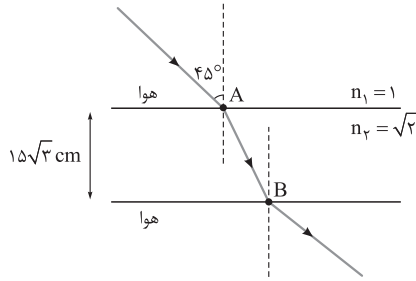
۱۶۹- مجموع بسامدهای دو هماهنگ نخست یک تار دو انتها بسته 375 هرتز است. اگر طول تار 40 cm و جرم آن 10 گرم باشد، نیروی کشش تار چند نیوتون است؟

- ۱۸۰ (۱) ۲۰۰ (۲) ۳۶۰ (۳) ۲۵۰ (۴)

۱۷۰- مطابق شکل زیر، پرتو نوری از هوا به یک محیط شفاف می‌تابد و در ورود به محیط (۲)، 16° از راستای اولیه منحرف می‌شود. اگر طول موج نور در محیط دوم، $\frac{1}{8} \mu\text{m}$ از طول موج نور در هوا کم‌تر باشد، بسامد نور چند هرتز است؟ ($\sin 53^\circ = 0.8$ و سرعت نور در هوا $3 \times 10^8 \text{ m/s}$)

- (۱) 6×10^{14}
(۲) 6×10^{15}
(۳) $8/4 \times 10^{14}$
(۴) $8/4 \times 10^{15}$

۱۷۱- مطابق شکل مقابل، پرتو نوری از هوا وارد محیط شفاف می شود و شکست می یابد. این پرتو فاصله A تا B را در چند نانوثانیه طی می کند؟ ($c = 3 \times 10^8 \text{ m/s}$)

- (۱) $\frac{\sqrt{2}}{2}$
(۲) ۱
(۳) $\sqrt{2}$
(۴) ۳

۱۷۲- در آزمایش فوتوالکتریک، بسامد آستانه فلز $\frac{5}{8} \times 10^{15} \text{ Hz}$ است. اگر انرژی هر یک از فوتون های فرودی به فلز $4/125 \times 10^{-19} \text{ J}$ باشد،

بیشینه تندی فوتوالکترن های تولید شده چند متر بر ثانیه است؟ ($h = 4 \times 10^{-15} \text{ eV.s}$ و $m_e = 9 \times 10^{-31} \text{ kg}$ ، $e = 1/6 \times 10^{-19} \text{ C}$)

- (۱) $\frac{1}{6} \times 10^5$ (۲) $\frac{1}{6} \times 10^6$ (۳) $\frac{5}{7} \times 10^4$ (۴) $\frac{5}{7} \times 10^5$

۱۷۳- کدام یک از موارد زیر را نمی توان برای اتم های هیدروژن گونه، با استفاده از مدل اتمی بور توجیه کرد؟

- (۱) تبیین پایداری اتم
(۲) طول موج های گسیلی طیف اتم
(۳) گسسته بودن ترازهای انرژی الکترون در اتم
(۴) متفاوت بودن شدت خط های طیف گسیلی اتم

۱۷۴- در اتم هیدروژن در رشته بالمر ($n' = 2$)، بلندترین طول موج گسیل شده، چند نانومتر بیشتر از کوتاه ترین طول موج این رشته است؟

$[R = 0.01 \text{ (nm)}^{-1}]$

- (۱) ۲۴۰ (۲) ۳۲۰ (۳) ۴۰۰ (۴) ۵۰۰

۱۷۵- الکترون در اتم هیدروژن در حالت پایه قرار دارد. انرژی لازم برای این که الکترون از حالت پایه به اولین حالت برانگیخته جهش کند، چند ژول است؟ ($E_R = 13/6 \text{ eV}$ و $e = 1/6 \times 10^{-19} \text{ C}$)

- (۱) $1/632 \times 10^{-18}$ (۲) $3/176 \times 10^{-18}$ (۳) $4/72 \times 10^{-19}$ (۴) $5/44 \times 10^{-19}$

۱۷۶- دانشمندی به یک نمونه از زغال قدیمی اشاره می کند و ادعا می کند که عمر این زغال حدود ۲۲۹۲۰ سال است. برای اثبات این ادعا، کربن ۱۴

این زغال، چند درصد مقدار عادی کربن ۱۴ موجود در زغالی باید باشد که تازه تولید شده است؟ (نیمه عمر کربن ۵۷۳۰ سال است.)

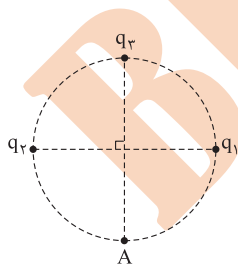
- (۱) ۱/۵۶ (۲) ۳/۱۳ (۳) ۶/۲۵ (۴) ۱۲/۵۰

۱۷۷- دو بار الکتریکی نقطه ای $q_1 = 20 \mu\text{C}$ و $q_2 = -5 \mu\text{C}$ در فاصله ۳۰ سانتی متری از هم ثابت نگه داشته شده اند. بار الکتریکی $q_3 = 15 \mu\text{C}$

را در این محیط در نقطه ای قرار می دهیم که نیروی الکتریکی خالص وارد بر آن صفر باشد. در این حالت، نیروی الکتریکی وارد بر بار q_3 چند نیوتون

است؟ ($k = 9 \times 10^9 \frac{\text{N.m}^2}{\text{C}^2}$)

- (۱) ۱/۵ (۲) ۲/۵ (۳) ۳ (۴) ۵

۱۷۸- در شکل مقابل، میدان الکتریکی خالص در نقطه A برابر صفر است. $\frac{q_2}{q_1}$ چه قدر است؟

- (۱) ۲
(۲) $2\sqrt{2}$
(۳) ۴
(۴) $4\sqrt{2}$

۱۷۹- دو گوی رسانای کوچک و یکسان دارای بار الکتریکی $q_1 > 0$ و $q_2 > q_1$ هستند و در فاصله معینی از هم قرار دارند و نیروی الکتریکی

F را به هم وارد می کنند. اگر دو گوی را با هم تماس دهیم و در همان فاصله قرار دهیم، نیروی الکتریکی که به هم وارد می کنند، ۲۰ درصد کاهش

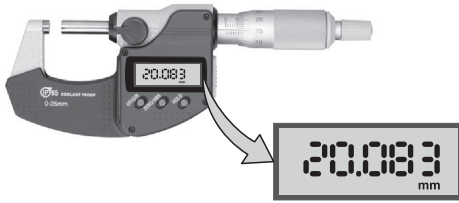
می یابد. $\frac{|q_2|}{q_1}$ کدام است؟

- (۱) ۲ (۲) ۴ (۳) ۵ (۴) ۱۰

۱۸۰- دو کره فلزی یکسان A و B به شعاع های ۵ cm دارای بارهای الکتریکی $q_A = 20 \mu\text{C}$ و $q_B = -4 \mu\text{C}$ را به هم تماس داده و از هم جدا

می کنیم. چگالی سطحی بار کره A چند میکروکولن بر متر مربع کاهش می یابد؟ ($\pi = 3$)

- (۱) ۱۵۰ (۲) ۳۰۰ (۳) ۴۰۰ (۴) ۸۰۰

۱۸۱- ابزار مقابل یک وسیله اندازه‌گیری طول است. این وسیله چه نام دارد و خطای

اندازه‌گیری آن کدام است؟

- (۱) ریزسنج و 0.001 mm
- (۲) کولیس و 0.001 mm
- (۳) ریزسنج و 0.003 mm
- (۴) کولیس و 0.003 mm

۱۸۲- ظرفیت خازنی $5 \mu\text{F}$ میکروفاراد و بار الکتریکی آن q است. اگر 3 mC بار الکتریکی را از صفحه منفی جدا کرده و به صفحه مثبت منتقل کنیم، انرژی ذخیره‌شده در خازن به اندازه $4/5 \text{ J}$ افزایش می‌یابد. q چند میلی‌کولن است؟

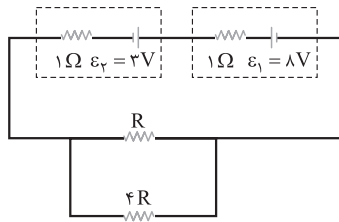
(۴) ۱۲

(۳) ۹

(۲) ۶

(۱) ۳

۱۸۳- در مدار مقابل، اختلاف پتانسیل دو سر باتری \mathcal{E}_2 برابر $3/5$ ولت است. توان مصرفی مقاومت R چند وات است؟

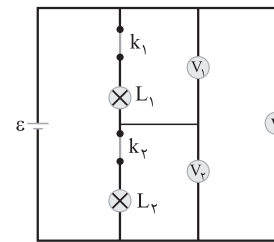
(۱) $1/6$

(۲) $2/5$

(۳) $3/2$

(۴) $1/5$

۱۸۴- در شکل مقابل، ولت‌سنج‌ها آرمانی هستند و هر دو لامپ روشن است. اگر کلید k_1 را قطع کنیم، کدام یک از ولت‌سنج‌ها صفر را نشان می‌دهد؟

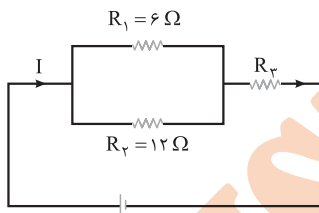
(۱) V_1

(۲) V_2

(۳) V_1 و V_2

(۴) V_2 و V_3

۱۸۵- شکل مقابل یک مدار الکتریکی را نشان می‌دهد. اگر توان مصرفی مقاومت R_3 ، 6 برابر توان مصرفی مقاومت R_2 باشد، R_3 چند اهم است؟

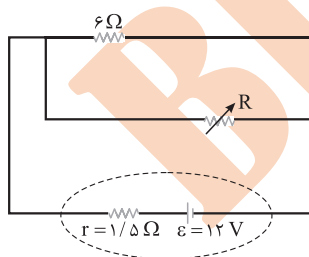
(۱) ۱۸

(۲) ۱۲

(۳) ۸

(۴) ۶

۱۸۶- در شکل مقابل، اگر مقاومت متغیر از صفر به 18Ω افزایش یابد، اختلاف پتانسیل الکتریکی دو سر باتری از چند ولت به چند ولت تغییر می‌کند؟

(۱) ۱۲ به ۶

(۲) ۱۲ به ۹

(۳) صفر به ۶

(۴) صفر به ۹

۱۸۷- در یک میدان مغناطیسی یکنواخت، یک ذره α با سرعت 50 m/s عمود بر میدان مغناطیسی در حرکت است و شتاب حاصل از نیروی مغناطیسی، $4 \times 10^5 \text{ m/s}^2$ است. بزرگی میدان مغناطیسی چند گاوس است؟ ($e = 1/6 \times 10^{-19} \text{ C}$, α ذره $= 6/68 \times 10^{-27} \text{ kg}$)

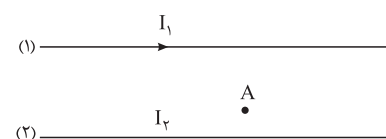
(۴) $4/56$

(۳) $3/34$

(۲) $2/28$

(۱) $1/67$

۱۸۸- در شکل زیر، از دو سیم موازی و بلند، جریان‌های الکتریکی عبور می‌کند. اگر میدان مغناطیسی در نقطه A برابر صفر باشد، کدام مورد درست است؟

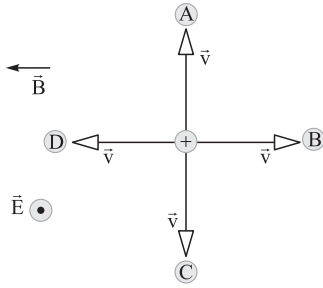

(۱) I_2 در خلاف جهت I_1 و کوچک‌تر از آن است.

(۲) I_2 در خلاف جهت I_1 و بزرگ‌تر از آن است.

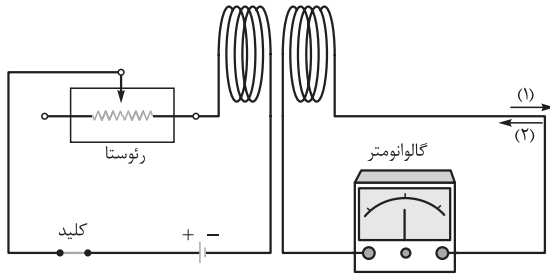
(۳) I_2 هم‌جهت با I_1 و بزرگ‌تر از آن است.

(۴) I_2 هم‌جهت با I_1 و کوچک‌تر از آن است.

۱۸۹- مطابق شکل مقابل، دو میدان یکنواخت الکتریکی و مغناطیسی عمود بر هم در یک محیط قرار دارند. ذره‌ای با بار الکتریکی مثبت در آن فضا با سرعت \vec{v} به کدام جهت حرکت کند، تا بزرگی نیروی خالص وارد بر آن بیشینه شود؟ (اثر وزن ذره ناچیز است.)

- (۱) A
(۲) B
(۳) C
(۴) D

۱۹۰- در شکل مقابل، در لحظه وصل کلید، جهت جریان القایی کدام است و در حالتی که کلید وصل است، اگر مقاومت رنوستا را به تدریج کاهش دهیم، در این حالت جهت جریان القایی کدام است؟

- (۱) (۱) و (۱)
(۲) (۱) و (۲)
(۳) (۱) و (۲)
(۴) (۲) و (۲)

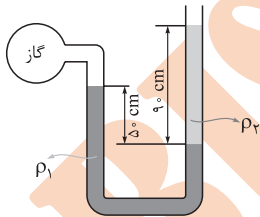
۱۹۱- طول سیم‌لوله A، دو برابر طول سیم‌لوله B و تعداد حلقه‌های آن نیز دو برابر تعداد حلقه‌های سیم‌لوله B است. اگر شدت جریان الکتریکی عبوری از این‌ها با هم برابر باشد، به ترتیب انرژی ذخیره‌شده در سیم‌لوله A، چند برابر انرژی سیم‌لوله B است و میدان مغناطیسی درون سیم‌لوله A چند برابر میدان درون سیم‌لوله B است؟ (سیم‌لوله‌ها بدون هسته آهنی و قطر حلقه‌های آن‌ها با هم برابر است.)

- (۱) ۱ و ۱ (۲) ۲ و ۲ (۳) ۲ و ۲ (۴) ۴ و ۴

۱۹۲- هواپیمایی به جرم ۶۰ تن با تندی 80 m/s از باند فرودگاه بلند می‌شود و در مدت یک دقیقه تندی آن دو برابر می‌شود و به ارتفاع ۶۰۰ متری از سطح زمین می‌رسد. در این یک دقیقه، کار نیروی وزن روی هواپیما چند ژول است و انرژی مکانیکی هواپیما چند ژول افزایش می‌یابد؟ ($g = 10 \text{ N/kg}$)

- (۱) $3/6 \times 10^8$ و $9/36 \times 10^8$
(۲) $3/6 \times 10^8$ و $2/16 \times 10^8$
(۳) $3/6 \times 10^8$ و $9/36 \times 10^8$
(۴) $3/6 \times 10^8$ و $3/6 \times 10^8$

۱۹۳- در شکل زیر، دو مایع به حالت تعادل قرار دارند. اگر چگالی آن‌ها $\rho_1 = 1/2 \text{ g/cm}^3$ و $\rho_2 = 1 \text{ g/cm}^3$ باشد، فشار پیمانه‌ای گاز چند پاسکال است؟ ($g = 10 \text{ N/kg}$)

- (۱) ۳۰۰۰
(۲) ۳۶۰۰
(۳) ۵۰۰۰
(۴) ۵۸۰۰

۱۹۴- اگر در عمق ۵ سانتی‌متری مایعی، فشار ۱۰۰ کیلوپاسکال و در عمق ۲۰ سانتی‌متری آن فشار ۱۰۶ کیلوپاسکال باشد، فشار هوا در محیط چند کیلوپاسکال است؟ ($g = 10 \text{ m/s}^2$)

- (۱) ۹۶ (۲) ۹۷ (۳) ۹۸ (۴) ۹۹

۱۹۵- ۲۰ گرم یخ در دمای صفر درجه سلسیوس (نقطه ذوب) قرار دارد. چند ژول گرما لازم است تا آن را ذوب کرده و دمای آب حاصل را به ۵۰ درجه فارنهایت برساند؟ ($L_F = 336 \text{ J/g}$, $c_{\text{آب}} = 4/2 \frac{\text{J}}{\text{g} \cdot \text{C}}$)

- (۱) ۱۰۹۲۰ (۲) ۹۰۵۰ (۳) ۸۱۹۰ (۴) ۷۵۶۰

۱۹۶- طول یک میله مسی ۵۰ cm و سطح مقطع آن 5 cm^2 است. یک انتهای این میله در دمای ثابت 80°C و انتهای دیگر آن در دمای 30°C قرار دارد و بدنه آن عایق‌بندی شده است. در شرایط پایدار، آهنگ شارش گرما در میله چند ژول بر ثانیه است و دمای میله در فاصله ۱۰ سانتی‌متری

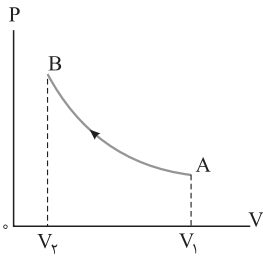
انتهای گرم‌تر چند درجه سلسیوس است؟ ($k = 400 \frac{\text{W}}{\text{m.K}}$)

- (۱) ۲۰ و ۴۰ (۲) ۲۰ و ۷۰ (۳) ۵۰ و ۴۰ (۴) ۵۰ و ۷۰

۱۹۷- یک یخچال کارنو بین دماهای 27°C و 127°C کار می‌کند. ضریب عملکرد آن چه قدر است؟

- (۱) $\frac{4}{3}$ (۲) $\frac{5}{3}$ (۳) ۳ (۴) ۴

۱۹۸- مطابق شکل زیر، حجم مقدار معینی گاز آرمانی، در یک فرایند بی‌دررو از V_1 به V_2 می‌رسد. کدام موارد زیر درست است؟

(الف) انرژی درونی گاز افزایش می‌یابد.

(ب) دمای گاز کاهش می‌یابد.

(پ) دمای گاز ثابت می‌ماند.

(ت) کار انجام شده روی گاز برابر گرمایی است که گاز می‌گیرد.

(ث) کار انجام شده روی گاز برابر تغییر انرژی درونی گاز است.

(۲) الف و ت

(۴) پ و ت

(۱) الف و ث

(۳) ب و ث

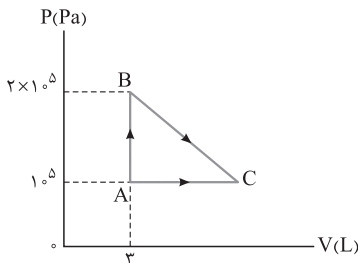
۱۹۹- فشار پیمانه‌ای مقداری گاز آرمانی $5 \times 10^4 \text{ Pa}$ و انرژی درونی آن 600 J است. اگر فشار پیمانه‌ای گاز را دو برابر کنیم و هم‌زمان حجم گاز را

نیز دو برابر کنیم، انرژی درونی گاز چند ژول می‌شود؟ ($P_0 = 10^5 \text{ Pa}$)

- (۱) ۸۰۰ (۲) ۱۲۰۰ (۳) ۱۶۰۰ (۴) ۲۴۰۰

۲۰۰- مطابق شکل زیر، مقداری گاز آرمانی دواتمی، از دو مسیر، از حالت A به حالت C می‌رسد. اگر افزایش انرژی درونی گاز در رسیدن از A به

C، 1000 J باشد، گرمایی که گاز در مسیر ABC می‌گیرد، چند ژول است؟

(۱) ۸۰۰

(۲) ۱۲۵۰

(۳) ۱۶۰۰

(۴) ۱۷۵۰

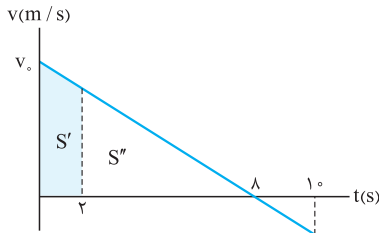
$$\frac{S_1}{S_2} = \left(\frac{t}{10-t}\right)^2 \Rightarrow \frac{80}{5} = \left(\frac{t}{10-t}\right)^2 \Rightarrow 4 = \frac{t}{10-t}$$

$$\Rightarrow 40 - 4t = t \Rightarrow 5t = 40 \Rightarrow t = 8 \text{ s}$$

گام سوم: با این حساب، v_0 برابر است با:

$$S_1 = 80 \Rightarrow 8 \frac{v_0}{2} = 80 \Rightarrow v_0 = 20 \text{ m/s}$$

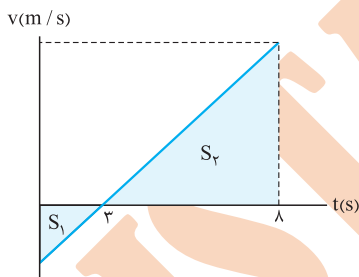
گام چهارم: حالا مساحت زیر نمودار در ۲ ثانیه اول را حساب می‌کنیم تا مسافت طی شده در این بازه زمانی معلوم شود؛ برای این کار دوباره از تشابه مثلث استفاده می‌کنیم:

$$\frac{S'' + S'}{S''} = \left(\frac{8-2}{2}\right)^2 \Rightarrow \frac{S''}{S''} = \frac{16}{9} \Rightarrow S'' = \frac{9 \times 80}{16} = 45$$

$$\Rightarrow S' + 45 = 80 \Rightarrow S' = 35 \Rightarrow l_{(0,2)} = S' = 35 \text{ m}$$

گام اول: متحرک در $t = 3 \text{ s}$ تغییر جهت داده و تفرع سهمی رو به بالاست؛ بنابراین شتاب متحرک مثبت و نمودار سرعت - زمان آن به شکل زیر خواهد بود:

گام دوم: با توجه به تشابه دو مثلث، نسبت $\frac{S_2}{S_1}$ برابر است با:

$$\frac{S_2}{S_1} = \left(\frac{8-3}{3}\right)^2 \Rightarrow \frac{S_2}{S_1} = \frac{25}{9} \Rightarrow S_2 = \frac{25}{9} S_1$$

گام سوم: جابه‌جایی متحرک در بازه زمانی $t_1 = 0$ تا $t_2 = 8 \text{ s}$ برابر $S_2 - S_1$ و مسافت طی شده در همین بازه برابر $S_2 + S_1$ است؛ بنابراین:

$$\frac{\Delta x_{(0,8)}}{l_{(0,8)}} = \frac{S_2 - S_1}{S_2 + S_1} = \frac{\frac{25}{9} S_1 - S_1}{\frac{25}{9} S_1 + S_1} = \frac{\frac{16}{9} S_1}{\frac{34}{9} S_1} = \frac{16}{34} = \frac{8}{17}$$

روش اول: **گزینه ۱۶۰**

گام اول: ابتدا مسیر حرکت متحرک را با توجه به داده‌های مسئله رسم می‌کنیم. متحرک در لحظه‌های $t_1 = 3 \text{ s}$ و $t_2 = 5 \text{ s}$ از مبدأ عبور کرده و جهت حرکت آن، فقط یک بار و در مکان $x = -1 \text{ m}$ تغییر کرده است (وقتی متحرک با شتاب ثابت روی خط راست

فیزیک

۱۵۶- گزینه ۱

عبارت‌ها را به ترتیب بررسی می‌کنیم:
الف) در واپاشی β^- ، نوترون درون هسته به یک پروتون و یک الکترون تبدیل می‌شود؛ برای همین الکترون گسیل شده در هسته مادر وجود ندارد و همچنین یکی از الکترون‌های مدار اتم نیست. ✓

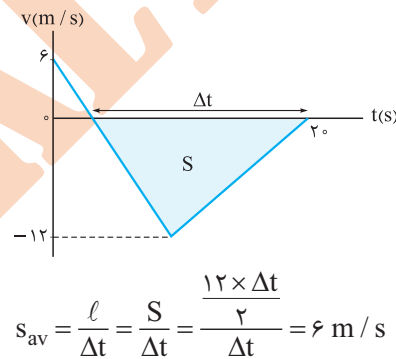
ب) در واپاشی β^+ ، یک پوزیترون یا الکترون مثبت (e^+) گسیل می‌شود که جرم آن برابر جرم الکترون است. ✓

پ) اتفاقاً اغلب هسته‌ها بعد از واپاشی بتا و آلفا، در حالت برانگیخته قرار می‌گیرند و با گسیل پرتو گاما به حالت پایه می‌رسند. ✗

ت) در واپاشی β^+ ، یکی از پروتون‌های درون هسته به یک نوترون و یک پوزیترون تبدیل می‌شود. ✗

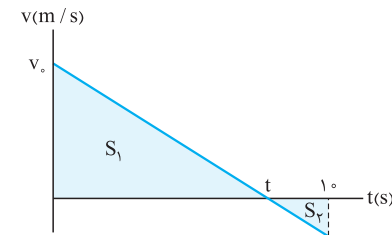
۱۵۷- گزینه ۲

جاهایی که $v < 0$ است، متحرک در خلاف جهت محور x حرکت کرده است؛ بنابراین مطابق شکل، تندی متوسط در بازه‌ای که متحرک در خلاف جهت محور x حرکت کرده، برابر است با:

۱۵۸- گزینه ۲

گام اول: از آنجا که تندی متوسط بزرگ‌تر از اندازه سرعت متوسط است، می‌فهمیم که متحرک در حرکت خود حتماً تغییر جهت داشته است؛ از طرفی سرعت اولیه و جهت بردار \vec{v}_{av} مثبت است؛ بنابراین نمودار $v-t$ این متحرک چنین شکلی خواهد داشت:

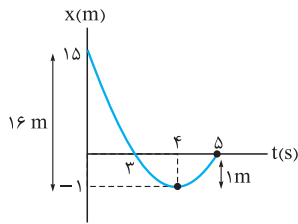

بنابراین با توجه به مساحت زیر نمودار و اندازه سرعت متوسط و تندی متوسط در مدت 10 s داریم:

$$\begin{cases} \frac{S_1 + S_2}{10} = 8/5 \\ \frac{S_1 - S_2}{10} = 7/5 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} S_1 + S_2 = 85 \quad (1) \\ S_1 - S_2 = 75 \quad (2) \end{cases}$$

$$(1) - (2) = 2S_2 = 10 \Rightarrow S_2 = 5, S_1 = 80$$

گام دوم: حالا به کمک تشابه دو مثلث S_1 و S_2 ، اندازه t را حساب می‌کنیم:

در نتیجه مسافت طی شده توسط متحرک و تندی متوسط آن در بازه زمانی صفر تا $\Delta t = 5$ s برابر است با:

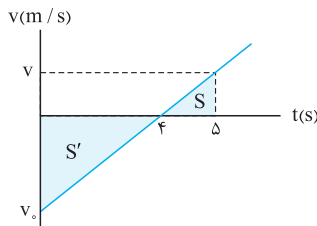
$$\ell = 16 + 1 = 17 \text{ m}$$

$$s_{av} = \frac{\ell}{\Delta t} = \frac{17}{5} \text{ m/s}$$

روش سوم: از آن جایی که متحرک با شتاب ثابت و روی محور X در دو لحظه $t_1 = 3$ s و $t_2 = 5$ s از یک مکان عبور کرده، در لحظه

$$T = \frac{t_1 + t_2}{2} = \frac{3 + 5}{2} = 4 \text{ s}$$

داده است.

قبل از $t = 4$ s متحرک در خلاف جهت محور X و بعد از آن در جهت محور X حرکت کرده است. پس نمودار سرعت - زمان آن به شکل روبه‌رو است.

از آن جایی که جابه‌جایی متحرک در بازه زمانی 4 s تا 5 s برابر 1 m است در این نمودار داریم:

$$\Delta x = 1 \text{ m} \Rightarrow S = 1 \Rightarrow \frac{v \times 1}{2} = 1 \Rightarrow v = 2 \text{ m/s}$$

حالا با توجه به تشابه دو مثلث مشخص شده در شکل قبل داریم:

$$\frac{v}{|v_0|} = \frac{5-4}{4-0} \Rightarrow \frac{2}{|v_0|} = \frac{1}{4} \Rightarrow |v_0| = 8 \text{ m/s}$$

در پایان، ابتدا S' را حساب کرده و سپس به سراغ محاسبه مسافت و تندی متوسط می‌رویم:

$$S' = \frac{8 \times 4}{2} = 16$$

$$\ell = S' + S = 16 + 1 = 17 \text{ m}$$

$$s_{av} = \frac{\ell}{\Delta t} = \frac{17}{5} \text{ m/s}$$

روش چهارم: می‌دانیم متحرک در لحظه‌های $t_1 = 3$ s و $t_2 = 5$ s از مکان $x = 0$ عبور کرده است. هم‌چنین می‌توانیم نتیجه بگیریم

متحرک در لحظه $t' = \frac{t_1 + t_2}{2} = \frac{3 + 5}{2} = 4$ s تغییر جهت داده و

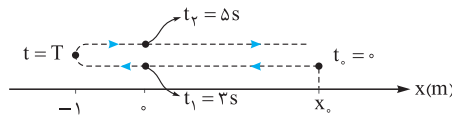
در این لحظه در مکان $x = -1$ m قرار دارد. این داده‌ها را در معادله مکان - زمان حرکت با شتاب ثابت قرار داده و شتاب، سرعت اولیه و مکان اولیه متحرک را تعیین می‌کنیم. یعنی:

$$x = \frac{1}{2} a t^2 + v_0 t + x_0$$

$$\begin{cases} t_1 = 3 \text{ s}, x = 0 \Rightarrow 0 = \frac{9}{2} a + 3v_0 + x_0 \\ t_2 = 5 \text{ s}, x = 0 \Rightarrow 0 = \frac{25}{2} a + 5v_0 + x_0 \\ t' = 4 \text{ s}, x = -1 \text{ m} \Rightarrow -1 = 8a + 4v_0 + x_0 \end{cases}$$

اگر با حوصله فراوان! این سه معادله - سه مجهول را حل کنیم، خواهیم داشت: $x_0 = 15 \text{ m}$, $v_0 = -8 \text{ m/s}$, $a = 2 \text{ m/s}^2$

حرکت می‌کند، جهت حرکت آن حداکثر یک مرتبه تغییر می‌کند. بنابراین مسیر حرکت آن به شکل زیر است:

با توجه به این که حرکت با شتاب ثابت حول لحظه تغییر جهت متقارن است، داریم:

$$T = \frac{t_1 + t_2}{2} = \frac{3 + 5}{2} = 4 \text{ s}$$

گام دوم: حالا بین دو لحظه t_1 و T از رابطه مستقل از شتاب استفاده می‌کنیم تا سرعت متحرک در لحظه t_1 به دست بیاید:

$$\Delta x = \frac{v_1 + v_T}{2} \Delta t \xrightarrow{\Delta x = -1 \text{ m}, v_T = 0, \Delta t = 4 - 3 = 1 \text{ s}} -1 = \frac{v_1 + 0}{2} \times 1$$

$$\Rightarrow v_1 = -2 \text{ m/s}$$

گام سوم: حالا به کمک همین دو لحظه شتاب متحرک به دست می‌آید:

$$a = \frac{\Delta v}{\Delta t} = \frac{0 - (-2)}{4 - 3} = 2 \text{ m/s}^2$$

گام چهارم: حالا رابطه $a = \frac{\Delta v}{\Delta t}$ را برای بازه زمانی صفر تا 3 s به کار می‌گیریم تا سرعت متحرک را در لحظه $t = 0$ (v_0) به دست

$$a = \frac{\Delta v}{\Delta t} \Rightarrow 2 = \frac{-2 - v_0}{3 - 0} \Rightarrow v_0 = -8 \text{ m/s}$$

گام پنجم: حالا در همین بازه زمانی از رابطه مستقل از شتاب استفاده می‌کنیم تا مکان اولیه متحرک به دست بیاید:

$$\Delta x = \frac{v_0 + v_1}{2} \Delta t \xrightarrow{v_0 = -8 \text{ m/s}, v_1 = -2 \text{ m/s}, \Delta t = 3 \text{ s}, \Delta x = 0 - x_0}$$

$$0 - x_0 = \frac{(-8) + (-2)}{2} \times 3 \Rightarrow x_0 = 15 \text{ m}$$

بنابراین با توجه به شکل بالا مسافت طی شده توسط متحرک در 5 ثانیه اول

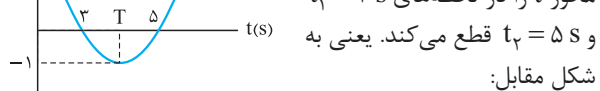
$$\ell = |(-1) - 15| + |0 - (-1)| = 16 + 1 = 17 \text{ m}$$

در نتیجه:

$$s_{av} = \frac{\ell}{\Delta t} = \frac{17}{5} \text{ m/s}$$

گام اول: با توجه به داده‌های تست، نمودار مکان - زمان متحرک یک سهمی است که

محور t را در لحظه‌های $t_1 = 3$ s و $t_2 = 5$ s قطع می‌کند. یعنی به

در این نمودار، با توجه به تقارن سهمی حول رأس آن داریم:

$$T = \frac{3 + 5}{2} = 4 \text{ s}$$

گام دوم: $t_1 = 3$ s و $t_2 = 5$ s ریشه‌های این سهمی است، پس

$$x = k(t-3)(t-5)$$

معادله آن باید به این صورت باشد: که k یک عدد ثابت و فعلاً نامعلوم است. برای تعیین k داریم:

$$\left. \begin{matrix} t = 4 \text{ s} \\ x = -1 \text{ m} \end{matrix} \right\} \Rightarrow -1 = k(4-3)(4-5) \Rightarrow k = 1$$

$$x = (t-3)(t-5) = t^2 - 8t + 15$$

پس داریم:

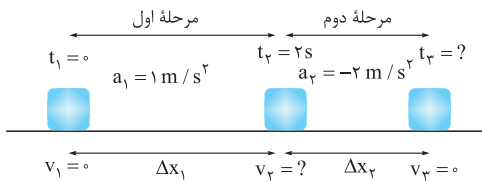
یعنی مکان اولیه متحرک (x_0) برابر 15 m است.

$$\Rightarrow 0 - 10 = \Delta a_y \Rightarrow a_y = -2 \text{ m/s}^2$$

گام سوم: در شکل زیر مسیر حرکت جسم را مشخص کرده‌ایم.

حالا به کمک رابطه $a = \frac{\Delta v}{\Delta t}$ و v_2 و t_3 را حساب می‌کنیم:

$$a = \frac{\Delta v}{\Delta t} \Rightarrow \begin{cases} \text{مرحله اول: } a_1 = \frac{v_2 - v_1}{t_2 - t_1} \Rightarrow 1 = \frac{v_2 - 0}{2 - 0} \Rightarrow v_2 = 2 \text{ m/s} \\ \text{مرحله دوم: } a_2 = \frac{v_3 - v_2}{t_3 - t_2} \Rightarrow -2 = \frac{0 - 2}{t_3 - 2} \Rightarrow t_3 = 3 \text{ s} \end{cases}$$

حالا به کمک رابطه مستقل از شتاب، جابه‌جایی متحرک را در هر مرحله حساب می‌کنیم:

$$\text{مرحله اول: } \Delta x_1 = \frac{v_1 + v_2}{2} \Delta t_1 = \frac{0 + 2}{2} \times 2 = 2 \text{ m}$$

$$\text{مرحله دوم: } \Delta x_2 = \frac{v_2 + v_3}{2} \Delta t_2 = \frac{2 + 0}{2} \times 1 = 1 \text{ m}$$

$$\Delta x_{\text{کل}} = \Delta x_1 + \Delta x_2 = 2 + 1 = 3 \text{ m} \quad \text{در نتیجه:}$$

گزینه ۱۶۳ گام اول: در حالت اول شتاب آسانسور رو به پایین است (با جهت حرکت آسانسور کاری نداریم و فقط جهت شتاب برایمان مهم است). پس:

$$F_{\text{net}(1)} = ma_1 \Rightarrow mg - F_{e(1)} = ma_1 \Rightarrow F_{e(1)} = mg - ma_1$$

گام دوم: در حالت دوم آسانسور به صورت کندشونده در حال حرکت به سمت پایین است، پس در این حالت شتاب جسم به سمت بالاست. بنابراین:

$$F_{\text{net}(2)} = ma_2 \Rightarrow F_{e(2)} - mg = ma_2 \Rightarrow F_{e(2)} = mg + ma_2$$

گام سوم: با توجه به نتایج دو گام قبلی $F_{e(2)} - F_{e(1)}$ را حساب می‌کنیم:

$$F_{e(2)} - F_{e(1)} = (mg + ma_2) - (mg - ma_1) = ma_2 + ma_1 = (\Delta \times 2) + (\Delta \times 1) = 15 \text{ N}$$

گام چهارم: از رابطه $F_e = kx$ می‌توانیم نتیجه بگیریم:

$$\Delta F_e = k \Delta l \Rightarrow 15 = 200 \times \Delta l$$

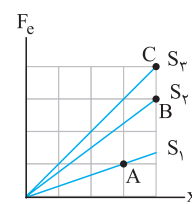
$$\Rightarrow \Delta l = \frac{15}{200} \text{ m} = 7.5 \text{ cm}$$

گزینه ۱۶۴ گام اول: ابتدا دوره حرکت را حساب می‌کنیم:

$$T = \frac{2\pi r}{v} = \frac{2 \times \pi \times 20}{10\pi} = 4 \text{ s}$$

با داشتن مکان اولیه ($x_0 = +15 \text{ m}$) مسافت طی شده توسط متحرک را مثل روش‌های دیگر حساب می‌کنیم.

گزینه ۱۶۱ گام اول: می‌دانیم شیب نمودار $F_e - x$ نشان‌دهنده ثابت فنر است. بنابراین با توجه به نقاط A، B و C که روی نمودارها مشخص شده‌اند، شیب هر یک را تعیین می‌کنیم.

$$\Rightarrow \begin{cases} \text{واحد شیب } S_1 \text{ : نقطه A} = \frac{1}{3} \\ \text{واحد شیب } S_2 \text{ : نقطه B} = \frac{3}{4} \\ \text{واحد شیب } S_3 \text{ : نقطه C} = \frac{4}{4} = 1 \end{cases}$$

گام دوم: از آنجایی که به هر سه فنر نیروی یکسانی وارد شده است، طبق رابطه $F_e = kx \Rightarrow x = \frac{F_e}{k}$ آن نسبت وارون دارد. پس:

$$\text{مقایسه فنرهای } S_1 \text{ و } S_2: \frac{x_2}{x_1} = \frac{k_1}{k_2} = \frac{S_1}{S_2} \Rightarrow \frac{4}{x_1} = \frac{3}{4}$$

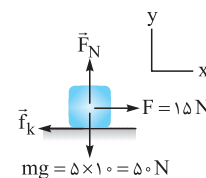
$$\Rightarrow \frac{4}{x_1} = \frac{3}{4} \Rightarrow x_1 = 9 \text{ cm}$$

(همین یا گزینه درست لو رفت.)

$$\text{مقایسه فنرهای } S_2 \text{ و } S_3: \frac{x_3}{x_2} = \frac{k_2}{k_3} = \frac{S_2}{S_3} \Rightarrow \frac{x_3}{4} = \frac{3}{1}$$

$$\Rightarrow x_3 = 3 \text{ cm}$$

گزینه ۱۶۲ گام اول: ابتدا نیروهای وارد بر جسم و شتاب آن را در مرحله اول حرکتش (قبل از پاره شدن نخ) تعیین می‌کنیم:

$$F_N = mg \Rightarrow F_N = 50 \text{ N} \quad \text{تعادل در راستای محور } y$$

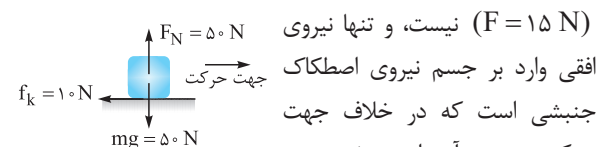
$$f_k = F_N \mu_k = 50 \times 0.2 = 10 \text{ N}$$

$$F_{\text{net}(1)} = ma_1 \Rightarrow F - f_k = ma_1$$

$$\Rightarrow 15 - 10 = 5 \times a_1 \Rightarrow a_1 = 1 \text{ m/s}^2$$

گام دوم: حالا همین کار را در مرحله دوم (بعد از پاره شدن نخ) انجام می‌دهیم. حواستان باشد که در این مرحله دیگر خبری از نیروی نخ

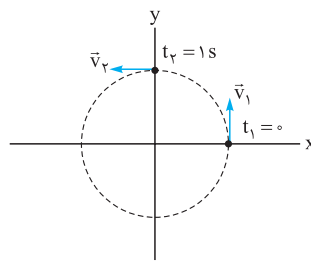
نیست، و تنها نیروی $(F = 15 \text{ N})$ افقی وارد بر جسم نیروی اصطکاک جنبشی است که در خلاف جهت حرکت جسم به آن وارد می‌شود:

$$F_{\text{net}(2)} = ma_2 \Rightarrow 0 - f_k = ma_2$$

گام دوم: از آن جایی که دوره حرکت $T = 4 \text{ s}$ است، در هر ثانیه ($\Delta t = 1 \text{ s} = \frac{T}{4}$) متحرک یک ربع دایره را طی می‌کند. یعنی مسیری به شکل مقابل:

از آن جایی که تندی متحرک ثابت و برابر $10\pi \text{ m/s}$ است داریم:
 $\vec{v}_1 = 10\pi \vec{j}$ و $\vec{v}_2 = -10\pi \vec{i}$
در نتیجه شتاب متوسط متحرک برابر است با:

$$\vec{a}_{av} = \frac{\vec{v}_2 - \vec{v}_1}{t_2 - t_1} = \frac{(-10\pi)\vec{i} - 10\pi\vec{j}}{1 - 0} = -10\pi\vec{i} - 10\pi\vec{j}$$

که اندازه آن برابر است با:

$$a_{av} = \sqrt{(10\pi)^2 + (10\pi)^2} = 10\pi\sqrt{2} \text{ m/s}^2$$

گام سوم: حالا اندازه شتاب مرکزگرای متحرک را حساب می‌کنیم:

$$a_c = \frac{v^2}{r} = \frac{10\pi \times 10\pi}{2} = 50\pi^2 \text{ m/s}^2$$

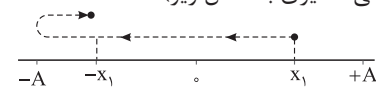
بنابراین خواسته مسئله برابر است با:
 $\frac{a_{av}}{a_c} = \frac{10\pi\sqrt{2}}{50\pi^2} = \frac{2\sqrt{2}}{5\pi}$

۱۶۵- گزینه ۲ گام اول: ابتدا با توجه به معادله مکان - زمان داده شده، دوره تناوب نوسانگر را حساب می‌کنیم:

$$x = 0.2 \cos\left(\frac{\pi}{2}t\right) \Rightarrow \omega = \frac{\pi}{2} \Rightarrow \frac{\pi}{T} = \frac{\pi}{2}$$

$$\Rightarrow T = 4 \text{ s}$$

گام دوم: مدت بازه زمانی داده شده یعنی $t_1 = \frac{1}{12} \text{ s}$ تا $t_2 = \frac{25}{12} \text{ s}$ برابر 2 s یعنی نصف دوره است. می‌دانیم در هر بازه زمانی به اندازه نصف دوره، نوسانگر مسافتی به اندازه دو برابر دامنه را طی می‌کند (با طی مسیری به شکل زیر):

$$l = 2A = 2 \times 0.2 = 0.4 \text{ m} = 4 \text{ cm}$$

بنابراین داریم:

$$s_{av} = \frac{l}{\Delta t} = \frac{4}{2} = 2 \text{ cm/s}$$

۱۶۶- گزینه ۲ گام اول: با توجه به تصویر داده شده از موج داریم:

$$\lambda + \frac{\lambda}{2} = 30 \Rightarrow \lambda = 20 \text{ cm} = 0.2 \text{ m}$$

بنابراین دوره تناوب نوسان ذرات طناب برابر است با:

$$\lambda = vT \Rightarrow 0.2 = 10 \times T \Rightarrow T = \frac{2}{100} \text{ s}$$

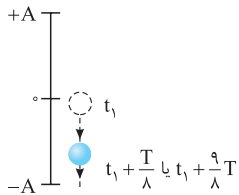
گام دوم: می‌خواهیم درباره وضعیت نوسانی نقاط A و B،

$$\Delta t = t_2 - t_1 = \frac{9}{400} \text{ s}$$

بیاوریم. برای این کار ابتدا رابطه Δt با T را پیدا می‌کنیم:

$$\frac{\Delta t}{T} = \frac{400}{200} = \frac{2}{1} \Rightarrow \Delta t = \frac{1}{2} T$$

حالا موقعیت هر ذره را بعد از مدت $\frac{1}{2} T$ روی پاره خط نوسانی خودش مشخص می‌کنیم. از آن جایی که هر ذره بعد از سپری شدن مدت T به همان مکان بازمی‌گردد، کافی

است بازه زمانی $T - T = \frac{1}{2} T$ را

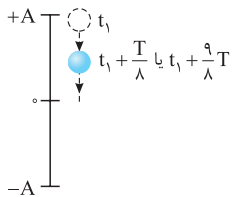
در نظر بگیریم. در این مدت:

الف) ذره B کمی پایین‌تر از مکان فعلی و در حال حرکت به سمت

پایین خواهد بود:

بنابراین **۱** و **۴** هر دو نادرست‌اند. دقت کنید که در این لحظه ذره B در حال دور شدن از مبدأ و حرکت آن کندشونده است.

ب) موقعیت ذره A هم به شکل

روبرو خواهد بود.

در این شکل تندی ذره A بیشینه

نیست (رد **۲**) و حرکت ذره A

چون در حال نزدیک شدن به مبدأ

است، تندشونده است. (درستی **۳**)

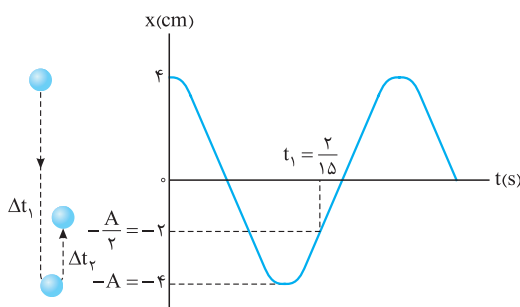
۱۶۷- گزینه ۲ گام اول: همان‌طور که در شکل زیر می‌بینید،

نوسانگر در مدت t_1 از $x = A$ به $x = -A$ رفته (Δt_1) و سپس

بعد از تغییر جهت در نقطه $x = -A$ از این نقطه به نقطه $x = -\frac{A}{2}$

حرکت کرده است (Δt_2). با توجه به زمان جابه‌جایی‌های معروف

می‌دانید که $\Delta t_1 = \frac{T}{2}$ و $\Delta t_2 = \frac{T}{6}$ است؛ بنابراین، داریم:

$$t_1 = \Delta t_1 + \Delta t_2 \Rightarrow \frac{2}{15} = \frac{T}{6} + \frac{T}{2}$$

$$\Rightarrow \frac{2}{15} = \frac{T}{6} + \frac{3T}{6} \Rightarrow \frac{2}{15} = \frac{4T}{6} \Rightarrow T = \frac{1}{5} \text{ s}$$

گام دوم: حالا انرژی مکانیکی نوسانگر را با استفاده از رابطه

$$E = 2\pi^2 mA^2 f^2$$

به دست می‌آوریم:

$$E = 2\pi^2 mA^2 f^2 \rightarrow \frac{f = \frac{1}{T} = 5 \text{ Hz}, A = 4 \text{ cm} = 4 \times 10^{-2} \text{ m}}{\pi^2 = 10, m = 50 \text{ g} = 50 \times 10^{-3} \text{ kg}}$$

$$E = 2 \times 10 \times (5 \times 10^{-2}) \times (4 \times 10^{-2})^2 \times (5)^2$$

$$\Rightarrow \frac{3}{4} = \frac{\lambda_1 - \frac{1}{\lambda} \times 10^{-6}}{\lambda_1} \Rightarrow 3\lambda_1 = 4\lambda_1 - \frac{1}{\lambda} \times 10^{-6}$$

$$\Rightarrow \lambda_1 = \frac{1}{\lambda} \times 10^{-6} \text{ m}$$

گام سوم: حالا به کمک رابطه $v = \lambda f$ بسامد نور را حساب می‌کنیم:

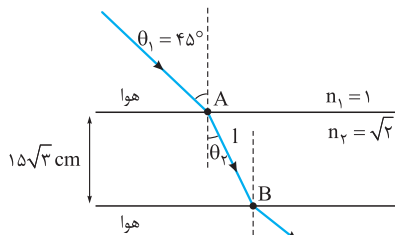
$$v_1 = \lambda_1 f \Rightarrow 3 \times 10^8 = \frac{1}{\lambda} \times 10^{-6} \times f \Rightarrow f = 6 \times 10^{14} \text{ Hz}$$

۱۷۱- گزینه ۳ گام اول: به کمک رابطه $\frac{v_2}{v_1} = \frac{n_1}{n_2}$ تندی نور را در محیط n_2 به دست می‌آوریم:

$$\frac{v_2}{v_1} = \frac{n_1}{n_2} \Rightarrow \frac{v_2}{3 \times 10^8} = \frac{1}{\sqrt{2}} \Rightarrow v_2 = \frac{3 \times 10^8}{\sqrt{2}}$$

$$\Rightarrow v_2 = \frac{3\sqrt{2}}{2} \times 10^8 \text{ m/s}$$

گام دوم: حالا در شکل زیر θ_2 را به دست می‌آوریم و سپس به کمک آن l را حساب می‌کنیم:

$$\frac{n_1}{n_2} = \frac{\sin \theta_2}{\sin \theta_1} \Rightarrow \frac{1}{\sqrt{2}} = \frac{\sin \theta_2}{\sin 45^\circ}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{\sqrt{2}} = \frac{\sin \theta_2}{\frac{\sqrt{2}}{2}} \Rightarrow \sin \theta_2 = \frac{1}{2} \Rightarrow \theta_2 = 30^\circ$$

بنابراین l برابر است با:

$$l = \frac{15\sqrt{3} \text{ cm}}{\cos 30^\circ} = \frac{15\sqrt{3} \times 10^{-2} \text{ m}}{\frac{\sqrt{3}}{2}} = 3 \times 10^{-1} \text{ m}$$

گام سوم: حالا با به دست آوردن زمان، کار را تمام می‌کنیم:

$$\Delta t = \frac{l}{v_2} = \frac{3 \times 10^{-1}}{\frac{3\sqrt{2}}{2} \times 10^8} = \sqrt{2} \times 10^{-9} \text{ s} = \sqrt{2} \text{ ns}$$

۱۷۲- گزینه ۲ گام اول: بیشینه انرژی جنبشی فوتوالکترون‌های

تولید شده را برحسب ژول حساب می‌کنیم. برای این کار h را در رابطه $K_{\max} = hf - hf_0$ باید برحسب (ژول) قرار دهیم:

$$h = 4 \times 10^{-15} \text{ eV} \cdot \text{s} = 4 \times 10^{-15} \times 1.6 \times 10^{-19} \text{ J} \cdot \text{s} \\ = 6.4 \times 10^{-34} \text{ J} \cdot \text{s}$$

$$K_{\max} = hf - hf_0 = 4/125 \times 10^{-19} - 6.4 \times 10^{-34} \left(\frac{5}{\lambda} \times 10^{15} \right)$$

$$= 4/125 \times 10^{-19} - 4 \times 10^{-19} = 0/125 \times 10^{-19}$$

$$= 1/25 \times 10^{-20} \text{ J}$$

$$= 4 \times 10^{-20} = \frac{4}{100} = \frac{1}{25} \text{ J}$$

۱۶۸- گزینه ۱ می‌دانید که اختلاف تراز شدت دو صوت با

شدت‌های I_1 و I_2 از رابطه $(10 \text{ dB}) \log \frac{I_2}{I_1}$ $\beta_2 - \beta_1 =$ به دست می‌آید؛ بنابراین داریم:

$$92 - 28 = 10 \log \frac{I_2}{I_1} \Rightarrow 64 = 10 \log \frac{I_2}{I_1}$$

$$\Rightarrow 6.4 = \log \frac{I_2}{I_1}$$

حالا با توجه به این که $\log 2 = 0.3$ است، عدد 6.4 را به صورت $7 - 2(0.3)$ می‌نویسیم:

$$\log \frac{I_2}{I_1} = 7 - 2(0.3) = \log 10^7 - 2 \log 2$$

$$= \log 10^7 - \log 2^2 = \log 10^7 - \log 4 = \log \frac{10^7}{4}$$

$$\Rightarrow \log \frac{I_2}{I_1} = \log \frac{10^7}{4} \Rightarrow \frac{I_2}{I_1} = \frac{10^7}{4} = 2.5 \times 10^6$$

۱۶۹- گزینه ۲ گام اول: همان طور که می‌دانید بسامد هماهنگ

n ام یک تار دو سر بسته n برابر هماهنگ اول آن است ($f_n = n f_1$)؛ بنابراین داریم:

$$375 \text{ Hz} = f_1 + f_2 = f_1 + 2f_1 = 3f_1 \Rightarrow f_1 = \frac{375}{3} = 125 \text{ Hz}$$

گام دوم: حالا با استفاده از رابطه $f_n = \frac{nv}{2L}$ تندی موج در این تار را حساب می‌کنیم:

$$f_n = \frac{nv}{2L} \quad \frac{n=1, f_1=125 \text{ Hz}}{L=40 \text{ cm}=0.4 \text{ m}} \rightarrow 125 = \frac{1 \times v}{2 \times 0.4} \Rightarrow v = 100 \text{ m/s}$$

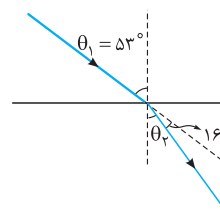
گام سوم: در نهایت به کمک رابطه $v = \sqrt{\frac{FL}{m}}$ نیروی کشش تار را به دست می‌آوریم:

$$v = \sqrt{\frac{FL}{m}} \quad \frac{m=10 \text{ g}=10^{-2} \text{ kg}}{\rightarrow 100 = \sqrt{\frac{F \times 0.4}{10^{-2}}}}$$

$$\Rightarrow 10^4 = \frac{F \times 0.4}{10^{-2}} \Rightarrow F = \frac{10^4 \times 10^{-2}}{0.4} = 250 \text{ N}$$

۱۷۰- گزینه ۱ گام اول: وقتی نور از هوا وارد یک محیط شفاف

می‌شود به خط عمود نزدیک می‌شود. از آن جا که در تست گفته شده است، نور در هنگام ورود به محیط (۲)، 16° از راستای اولیه منحرف می‌شود، مطابق شکل روبه‌رو داریم:

$$\theta_2 = \theta_1 - 16^\circ = 53^\circ - 16^\circ = 37^\circ$$

گام دوم: می‌دانیم $\frac{\sin \theta_2}{\sin \theta_1} = \frac{\lambda_2}{\lambda_1}$ است؛ پس:

$$\frac{\sin 37^\circ}{\sin 53^\circ} = \frac{\lambda_2}{\lambda_1} \quad \frac{\lambda_2 = \lambda_1 - \frac{1}{\lambda} \times 10^{-6} \text{ m}}{\rightarrow \frac{0.6}{0.8} = \frac{\lambda_1 - \frac{1}{\lambda} \times 10^{-6}}{\lambda_1}}$$

$$= -3/4 + 13/6 = 10/2 \text{ eV}$$

$$\xrightarrow{e=1/6 \times 10^{-19} \text{ C}} \Delta E = 10/2 \times 1/6 \times 10^{-19}$$

$$= 1/632 \times 10^{-18} \text{ J}$$

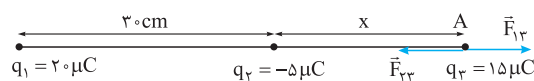
۱۷۶- گزینه ۱ اگر تعداد اتم‌های کربن ۱۴ در زغال تازه را N_0 و تعداد اتم‌های کربن ۱۴ در زغال قدیمی را N بنامیم، درصد نسبت کربن ۱۴ در زغال قدیمی به زغال تازه به صورت زیر محاسبه می‌شود:

$$\text{درصد خواسته شده} = \frac{N}{N_0} \times 100$$

$$\frac{N}{N_0} = \left(\frac{1}{2}\right)^{\frac{t}{T_{1/2}}} \rightarrow \text{درصد خواسته شده} = \left(\frac{1}{2}\right)^{\frac{22920}{5730}} \times 100$$

$$= \frac{1}{2^4} \times 100 = \frac{100}{16} = 6.25\%$$

۱۷۷- گزینه ۲ گام اول: با توجه به شکل (الف) نقطه‌ای را که در آن نیروی خالص وارد بر q_3 صفر می‌شود، پیدا می‌کنیم. می‌دانیم که چون بارهای q_1 و q_2 ناهم‌نام هستند، این نقطه در خارج فاصله دو بار و نزدیک به بار با اندازه کوچک‌تر (q_2) قرار دارد.

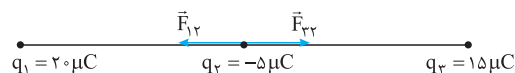

$$F_{13} = F_{23} \Rightarrow k \frac{q_1 q_3}{(r_{13})^2} = k \frac{|q_2| q_3}{(r_{23})^2}$$

$$\Rightarrow \frac{4}{(30+x)^2} = \frac{1}{x^2}$$

$$\xrightarrow{\text{از طرفین جذر می‌گیریم}} 2x = 30 + x \Rightarrow x = 30 \text{ cm}$$

گام دوم: حالا به راحتی می‌توانیم نیروهای وارد بر q_3 را حساب کنیم:

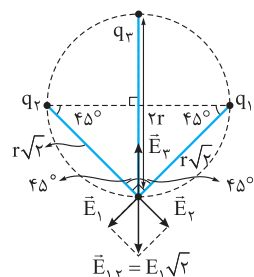

$$F_{\text{net}(3)} = F_{13} - F_{23} = k \frac{q_1 |q_3|}{r_{13}^2} - k \frac{q_2 |q_3|}{r_{23}^2}$$

$$\xrightarrow{\text{تکنیک ۹۰}} F_{\text{net}(3)} = \frac{90 \times 20 \times 5}{30^2} - \frac{90 \times 15 \times 5}{30^2}$$

$$= \frac{90 \times 5(20 - 15)}{900} = 2/5 \text{ N}$$

۱۷۸- گزینه ۲ گام اول: طبق گفته تست برایند میدان‌ها در نقطه A صفر است. به شکل روبه‌رو نگاه کنید، برای این که $\vec{E}_{1,2}$ در امتداد \vec{E}_3 قرار بگیرد باید اندازه \vec{E}_1 و \vec{E}_2 برابر باشد.

گام دوم: حالا با استفاده از رابطه $K = \frac{1}{2} m v^2$ بیشینه تندی فوتوالکترتون‌های تولیدشده را حساب می‌کنیم:

$$K_{\text{max}} = \frac{1}{2} m_e v_{\text{max}}^2 \Rightarrow 1/25 \times 10^{-20} = \frac{1}{2} (9 \times 10^{-31}) v_{\text{max}}^2$$

$$\Rightarrow v_{\text{max}}^2 = \frac{2/5 \times 10^{-20}}{9 \times 10^{-31}} = \frac{25}{9} \times 10^{10} \Rightarrow v_{\text{max}} = \frac{5}{3} \times 10^5$$

$$\xrightarrow{\text{صورت و مخرج ضرب در ۲}} v_{\text{max}} = \frac{5 \times 2}{3 \times 2} \times 10^5 = \frac{10}{6} \times 10^5$$

$$= \frac{1}{6} \times 10^6 \text{ m/s}$$

۱۷۳- گزینه ۲ به بهانه این تست بیایید موفقیت‌ها و نارسایی‌های مدل اتمی بور را با هم مرور کنیم:

موفقیت‌های مدل اتمی بور	نارسایی‌های مدل اتمی بور
(۱) تبیین پایداری اتم	(۱) علت تفاوت شدت
(۲) توجیه طیف گسیلی و خطی اتم‌های هیدروژن گونه	خط‌های طیف گسیلی اتم‌های هیدروژن گونه
(۳) محاسبه انرژی یونش اتم‌های هیدروژن گونه	(۲) کاربردنداشتن مدل اتمی بور برای اتم‌هایی که بیش از یک الکترون دارند.
(۴) محاسبه طول موج‌های طیف خطی اتم‌های هیدروژن گونه	
(۵) گسسته‌بودن ترازهای انرژی الکترون در اتم‌های هیدروژن گونه	

۱۷۴- گزینه ۲ گام اول: وقتی الکترون از تراز بی‌نهایت ($n' = \infty$) به تراز $n' = 2$ می‌رود، کوتاه‌ترین طول موج رشته بالمر را تابش می‌کند:

$$\frac{1}{\lambda} = R \left(\frac{1}{n'^2} - \frac{1}{n^2} \right)$$

$$\xrightarrow{n'=2, n=\infty} \frac{1}{\lambda_{\text{min}}} = \frac{1}{100} \left(\frac{1}{2^2} - \frac{1}{\infty^2} \right)$$

$$\Rightarrow \lambda_{\text{min}} = 400 \text{ nm}$$

اگر الکترون از تراز $n = 3$ به تراز $n' = 2$ برود، بلندترین طول موج رشته بالمر گسیل می‌شود:

$$\frac{1}{\lambda} = R \left(\frac{1}{n'^2} - \frac{1}{n^2} \right)$$

$$\xrightarrow{n'=2, n=3} \frac{1}{\lambda_{\text{max}}} = \frac{1}{100} \left(\frac{1}{2^2} - \frac{1}{3^2} \right)$$

$$= \frac{1}{100} \left(\frac{9-4}{36} \right) \Rightarrow \lambda_{\text{max}} = \frac{3600}{5} = 720 \text{ nm}$$

گام دوم: حالا اختلاف بلندترین و کوتاه‌ترین طول موج رشته بالمر را حساب می‌کنیم:

$$\lambda_{\text{max}} - \lambda_{\text{min}} = 720 - 400 = 320 \text{ nm}$$

۱۷۵- گزینه ۱ در اتم هیدروژن الکترون در وضعیت $n = 1$ در حالت پایه و در وضعیت $n = 2$ در اولین حالت برانگیخته قرار دارد:

$$\Delta E_{(1 \rightarrow 2)} = E_2 - E_1$$

$$\xrightarrow{E_n = \frac{-E_R}{n^2}} \Delta E_{(1 \rightarrow 2)} = \left(-\frac{13/6}{2^2} \right) - \left(-\frac{13/6}{1^2} \right)$$

خطای اندازه‌گیری این ریزسنج برابر است با:

$$\pm 0.001 \text{ mm} = (\text{دقت اندازه‌گیری}) = \pm 0.001 \text{ mm}$$

۱۸۲- گزینه ۲ با جدا کردن ۳ mC بار الکتریکی از صفحه منفی و انتقال آن به صفحه مثبت، بار صفحه مثبت و در نتیجه بار خازن برابر ۳ (mC) + q خواهد شد. به کمک رابطه انرژی ذخیره‌شده در خازن می‌توان نوشت:

$$U = \frac{Q^2}{2C} \Rightarrow U_2 - U_1 = \frac{1}{2C} (Q_2^2 - Q_1^2) \xrightarrow{\substack{U_2 = U_1 + \frac{4}{5}(J) \\ Q_2 = q + 3 \text{ (mC)}}} \frac{4}{5} = \frac{1}{2 \times 5 \times 10^{-6}} [(q+3)^2 - q^2] \times (10^{-3})^2$$

$$\Rightarrow \frac{4}{5} = \frac{1}{10} (q^2 + 6q + 9 - q^2)$$

$$\Rightarrow \frac{4}{5} = \frac{1}{10} (6q + 9) \Rightarrow 6q + 9 = 45$$

$$\Rightarrow 6q = 36 \Rightarrow q = 6 \text{ mC}$$

۱۸۳- گزینه ۱ روش اول:

گام اول: با توجه به این که $\varepsilon_1 > \varepsilon_2$ است باتری ε_2 مصرف‌کننده انرژی است و اختلاف پتانسیل دو سر آن از رابطه $V_2 = \varepsilon_2 + r_2 I$ به دست می‌آید، بنابراین جریان کل عبوری از مدار برابر است با:

$$V_2 = \varepsilon_2 + r_2 I \xrightarrow{\substack{V_2 = 3/5 \text{ V} \\ \varepsilon_2 = 3 \text{ V}, r_2 = 1 \Omega}} \frac{3}{5} = 3 + (1 \times I)$$

$$\Rightarrow I = 0/5 \text{ A}$$

گام دوم: مقاومت معادل مدار به صورت زیر به دست می‌آید:

$$I = \frac{\varepsilon_1 - \varepsilon_2}{R_{eq} + r_1 + r_2} \Rightarrow 0/5 = \frac{8 - 3}{R_{eq} + 1 + 1} \Rightarrow R_{eq} + 2 = 10$$

$$\Rightarrow R_{eq} = 8 \Omega$$

دو مقاومت R و ۴R موازی‌اند، بنابراین:

$$R_{eq} = \frac{R \times 4R}{R + 4R} \Rightarrow 8 = \frac{4R^2}{5R} \Rightarrow 40R = 4R^2$$

$$\Rightarrow R = 10 \Omega$$

گام سوم: مقاومت‌های R و ۴R موازی‌اند بنابراین نسبت جریان عبوری از آن‌ها برابر وارون نسبت مقاومت‌ها است و می‌توان نوشت:

$$\frac{I_R}{I_{4R}} = \frac{4R}{R} = 4 \xrightarrow{\substack{I = I_R + I_{4R} \\ I = 0/5 \text{ A}}} 0/5 = I_R + \frac{1}{4} I_R = \frac{5}{4} I_R$$

$$\Rightarrow I_R = 0/4 \text{ A}$$

گام چهارم: توان مصرفی مقاومت R برابر است با:

$$P_R = R I_R^2 = 10 \times (0/4)^2 = 1/6 \text{ W}$$

روش دوم:

گام اول: جریان عبوری از مدار مانند گام اول برابر ۰/۵ A به دست می‌آید. توان مصرفی باتری ε_2 برابر است با:

$$P_2 = V_2 I = 3/5 \times 0/5 = 1/75 \text{ W}$$

توان تولیدی باتری ε_1 برابر است با:

$$P_1 = \varepsilon_1 I - r_1 I^2 = 8 \times 0/5 - 1 \times (0/5)^2 = 4 - 0/25 = 3/75 \text{ W}$$

هم‌چنین با توجه به شکل \vec{E}_1 و \vec{E}_2 بر هم عمودند. پس داریم:

$$E_{1,2}^2 = E_1^2 + E_2^2 \xrightarrow{E_1 = E_2} E_{1,2} = E_1 \sqrt{2}$$

گام دوم: برای صفرشدن میدان در نقطه A باید $E_{1,2}$ را برابر E_3 قرار دهیم:

$$E_{1,2} = E_3 \Rightarrow E_1 \sqrt{2} = E_3 \Rightarrow \frac{k |q_1|}{r_1^2} \sqrt{2} = \frac{k |q_3|}{r_3^2}$$

$$\xrightarrow{r_1 = r\sqrt{2}, r_3 = 2r} \frac{|q_1|}{(r\sqrt{2})^2} \sqrt{2} = \frac{|q_3|}{(2r)^2} \Rightarrow \left| \frac{q_3}{q_1} \right| = \frac{4\sqrt{2}}{2} = 2\sqrt{2}$$

۱۷۹- گزینه ۲ بار دو گوی ناهم‌نام است، بنابراین با تماس دو

گوی، بار کل آن‌ها برابر $|q_1 - q_2|$ و بار هر یک برابر $\frac{|q_1 - q_2|}{2}$

می‌شود. حالا با توجه به این که فاصله دو گوی در دو حالت یکسان است و نیروی الکتریکی که دو گوی به هم وارد می‌کنند ۲۰ درصد کاهش یافته، داریم:

$$\frac{F'}{F} = 1 - \frac{20}{100} = \frac{4}{5}$$

$$\xrightarrow{F \propto \frac{|q_1 - q_2|}{r^2}} \frac{|q_1 - q_2| \times |q_1 - q_2|}{2^2} = \frac{4}{5} \times \frac{|q_1 - q_2| \times |q_1 - q_2|}{2^2}$$

$$\Rightarrow \frac{(q_1 - |q_2|)^2}{4(|q_2| \times q_1)} = \frac{4}{5} \Rightarrow \frac{|q_2|^2 + q_1^2 - 2|q_2|q_1}{|q_2|q_1} = \frac{16}{5}$$

$$\Rightarrow \frac{|q_2|}{q_1} + \frac{q_1}{|q_2|} - 2 = \frac{16}{5} \Rightarrow \frac{|q_2|}{q_1} + \frac{q_1}{|q_2|} = \frac{26}{5}$$

$$\Rightarrow x + \frac{1}{x} = \frac{26}{5} \xrightarrow{\text{با بررسی گزینه‌ها}} x = 5 \Rightarrow \frac{|q_2|}{q_1} = 5$$

۱۸۰- گزینه ۲ گام اول: بار الکتریکی هر کره پس از تماس با

هم برابر می‌شود؛ بنابراین:

$$q'_A = q'_B = \frac{q_A + q_B}{2} = \frac{20 + (-4)}{2} = 8 \mu\text{C}$$

گام دوم: تغییرات چگالی سطحی بار کره A را به کمک رابطه

$$\sigma = \frac{q}{A} \text{ به دست می‌آوریم. (فواستون باشد که پاسخ بر حسب میکروکولن بر متر مربع فواسته شده است.)}$$

$$\Delta\sigma_A = \frac{q'_A}{A} - \frac{q_A}{A} = \frac{q'_A - q_A}{4\pi r^2} = \frac{8 - 20}{4 \times 3 \times (5 \times 10^{-2})^2} = \frac{-12}{12 \times 25 \times 10^{-4}} = -400 \mu\text{C/m}^2$$

۱۸۱- گزینه ۱ شکل صورت تست مربوط به یک ریزسنج رقمی

(دیجیتال) است. دقت اندازه‌گیری ریزسنج رقمی برابر یک واحد از آخرین رقمی است که دستگاه می‌خواند بنابراین:

$$20/083 \text{ mm} \Rightarrow \text{دقت اندازه‌گیری} = 0/001 \text{ mm}$$

آخرین رقم

۱۸۶- گزینه ۱ گام اول: در حالت اول مقاومت متغیر برابر صفر است بنابراین کل جریان عبوری از مدار از شاخه مقاومت متغیر عبور کرده و مقاومت 6Ω اتصال کوتاه می‌شود. از طرفی دو سر باتری با سیم بدون مقاومت به یکدیگر متصل است و اختلاف پتانسیل الکتریکی دو سر باتری در این حالت برابر صفر خواهد بود. گام دوم: در حالت دوم مقاومت معادل مدار برابر است با:

$$R_{eq} = \frac{6 \times 18}{6 + 18} = 4.5 \Omega$$

و جریان کل عبوری از مدار (جریان عبوری از باتری) برابر است با:

$$I = \frac{\varepsilon}{R_{eq} + r} = \frac{12}{4.5 + 1.5} = 2 \text{ A}$$

گام سوم: اختلاف پتانسیل دو سر باتری در حالت دوم به صورت زیر به دست می‌آید: $V = \varepsilon - rI = 12 - (1.5 \times 2) = 9 \text{ V}$ بنابراین اختلاف پتانسیل دو سر باتری از صفر به 9 V می‌رسد.

۱۸۷- گزینه ۱ گام اول: اندازه نیروی مغناطیسی وارد بر ذره α را به دست می‌آوریم:

$$F = m_{\alpha} a = 6.68 \times 10^{-27} \times 4 \times 10^8 = 26.72 \times 10^{-22} \text{ N}$$

گام دوم: ذره α ، هسته اتم هلیم است که از دو پروتون و دو نوترون تشکیل شده است. بنابراین: $q_{\alpha} = 2e = 2 \times 1.6 \times 10^{-19} \text{ C}$ بزرگی میدان مغناطیسی برابر است با:

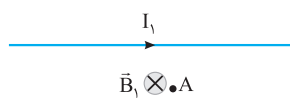
$$F = |q| v B \sin \theta \xrightarrow{\theta=90^\circ} 26.72 \times 10^{-22}$$

$$= 2 \times 1.6 \times 10^{-19} \times 5 \times 10^8 \times B \times \sin 90^\circ$$

$$\Rightarrow B = \frac{26.72 \times 10^{-22}}{2 \times 1.6 \times 10^{-19} \times 5} = 1.67 \times 10^{-4} \text{ T}$$

$$\xrightarrow{1 \text{ T} = 10^4 \text{ G}} B = 1.67 \text{ G}$$

۱۸۸- گزینه ۱ گام اول: ابتدا با استفاده از قاعده دست راست، جهت میدان سیم (۱) را در نقطه A تعیین می‌کنیم.

گام دوم: برای این که میدان خالص در نقطه A صفر شود، جهت میدان سیم (۲) در نقطه A باید برون‌سو باشد. طبق قاعده دست راست جهت جریان سیم (۲) هم جهت با جریان سیم (۱) است.

بزرگی میدان سیم‌ها در نقطه A با هم برابر است. نقطه A به سیم (۲) نزدیک‌تر است، بنابراین برای برابری اندازه میدان حاصل از سیم‌ها در نقطه A، باید جریان سیم (۲) از جریان سیم (۱) کوچک‌تر باشد.

۱۸۹- گزینه ۱ میدان الکتریکی برون‌سو است. چون بار ذره مثبت است، نیروی الکتریکی وارد بر ذره در جهت میدان و برون‌سو است. برای این که نیروی خالص وارد بر ذره بیشینه شود، باید نیروی

گام دوم: توان مصرفی در مجموعه مقاومت‌های R و $4R$ به صورت مقابل به دست می‌آید: $P = P_1 - P_2 = 3/75 - 1/75 = 2 \text{ W}$ گام سوم: دو مقاومت R و $4R$ موازیند بنابراین:

$$P = \frac{V^2}{R} \xrightarrow{V_R = V_{4R}} \frac{P_R}{P_{4R}} = \frac{4R}{R} = 4$$

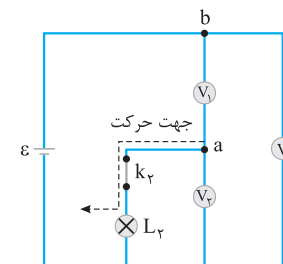
توان مصرفی در مجموعه دو مقاومت برابر مجموع توان مصرفی هر یک از آن‌ها است:

$$P = P_R + P_{4R} \Rightarrow 2 = P_R + \frac{P_R}{4} = \frac{5}{4} P_R$$

$$\Rightarrow P_R = \frac{8}{5} = 1.6 \text{ W}$$

۱۸۴- گزینه ۲ گام اول: با قطع کلید k_1 جریان عبوری از مدار صفر می‌شود؛ چون شاخه شامل k_1 قطع و به دلیل آرمانی بودن ولت‌سنج‌ها، اجازه عبور جریان داده نمی‌شود. در این حالت ولت‌سنج V_1 اختلاف پتانسیل دو سر مولد را نشان می‌دهد، زیرا با حرکت از نقطه a تا b در جهت نشان داده شده، می‌توان نوشت:

$$V_a - R_{L_r} I + \varepsilon = V_b \xrightarrow{I=0} V_b - V_a = V_1 = \varepsilon$$

گام دوم: ولت‌سنج V هم به صورت مستقیم به دو سر مولد متصل است بنابراین نیروی محرکه مولد را نشان می‌دهد.

از طرفی ولت‌سنج V به دو سر مجموعه ولت‌سنج‌های V_1 و V_2 متصل است و می‌توان نوشت: $V = V_1 + V_2 \xrightarrow{V=\varepsilon, V_1=\varepsilon} V_2 = 0$

هم‌چنین می‌توانستیم بگوییم که چون از لامپ L_r جریانی عبور نمی‌کند اختلاف پتانسیل دو سر آن برابر صفر است.

$$V_2 = R_{L_r} I \xrightarrow{I=0} V_2 = 0$$

۱۸۵- گزینه ۳ گام اول: جریان عبوری از مقاومت R_2 را بر حسب I به دست می‌آوریم. دو مقاومت R_1 و R_2 موازیند. بنابراین نسبت جریان عبوری از آن‌ها برابر وارون مقاومت الکتریکی آن‌ها است:

$$\frac{I_2}{I_1} = \frac{R_1}{R_2} = \frac{6}{12} = \frac{1}{2} \xrightarrow{I=I_1+I_2} I = 2I_2 + I_2 = 3I_2$$

$$\Rightarrow I_2 = \frac{I}{3}$$

گام دوم: با توجه به صورت تست داریم:

$$\frac{P_2}{P_1} = 6 \xrightarrow{P=RI^2} \frac{R_2 I_2^2}{R_1 I_1^2} = 6 \Rightarrow \frac{R_2 I^2}{12 \times (\frac{I}{3})^2} = 6$$

$$\Rightarrow \frac{9 \times R_2}{12} = 6 \Rightarrow R_2 = \frac{6 \times 12}{9} = 8 \Omega$$

یکسان را نشان می‌دهند. ولی باز هم محاسبه می‌کنیم:

$$W = -mg\Delta h = -60 \times 10^3 \times 10 \times 600 = -3/6 \times 10^8 \text{ J}$$

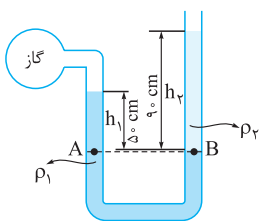
گام دوم: تغییرات انرژی مکانیکی را حساب می‌کنیم. از رابطه $E = U + K$ استفاده می‌کنیم:

$$\Delta E = \Delta U + \Delta K = mg\Delta h + \frac{1}{2}m(v_2^2 - v_1^2)$$

$$\Rightarrow \Delta E = 3/6 \times 10^8 + \frac{1}{2} \times 6 \times 10^4 ((2 \times 80)^2 - 80^2)$$

$$\Rightarrow \Delta E = 3/6 \times 10^8 + 3 \times 10^4 \times 3 \times 80^2 = 9/36 \times 10^8 \text{ J}$$

توجه کنید باز هم نیاز به محاسبه ΔE نبود. چون تندی هواپیما زیاد شده است، انرژی جنبشی آن افزایش یافته و در نتیجه $\Delta E > \Delta U$ خواهد بود.

۱۹۳- گزینه ۱ دو نقطه A و

B درون یک مایع و در یک تراز واقع‌اند. پس فشار این دو نقطه با هم برابر است و داریم:

$$P_A = P_B \Rightarrow \rho_1 g h_1 + P_{\text{گاز}} = \rho_2 g h_2 + P_0$$

$$\Rightarrow P_{\text{گاز}} - P_0 = \rho_2 g h_2 - \rho_1 g h_1$$

$$\Rightarrow P_{\text{گاز}} - P_0 = 10000 \times 10 \times \frac{9}{10} - 12000 \times 10 \times \frac{5}{10}$$

$$\Rightarrow P_{\text{گاز}} - P_0 = 90000 - 60000 = 30000 \text{ Pa}$$

اختلاف فشار گاز و فشار هوا همان فشار پیمانه‌ای گاز است.

۱۹۴- گزینه ۲ روش اول: گام اول: برای هر یک از عمق‌ها رابطه فشار

را می‌نویسیم:

$$\left\{ \begin{aligned} P_1 &= \rho g h_1 + P_0 \Rightarrow 100 = \rho g \times \frac{5}{100} + P_0 \\ P_2 &= \rho g h_2 + P_0 \Rightarrow 106 = \rho g \times \frac{20}{100} + P_0 \end{aligned} \right.$$

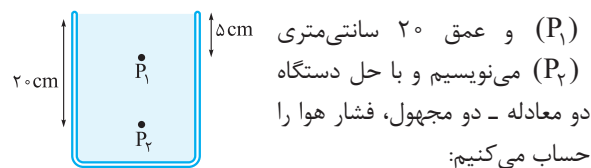
با توجه به معادله اول، $\rho g = 20(100 - P_0)$ است که با جای گذاری در معادله دوم، P_0 برحسب کیلوپاسکال به دست می‌آید:

$$106 = 20(100 - P_0) \times \frac{20}{100} + P_0$$

$$\Rightarrow 106 = 4000 - 4P_0 + P_0 \Rightarrow 3P_0 = 2994$$

$$\Rightarrow P_0 = 998 \text{ kPa}$$

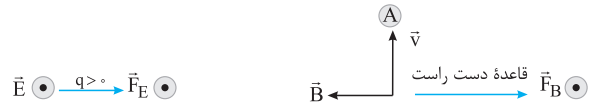
روش دوم: مطابق شکل دو بار رابطه فشار را در عمق ۵ سانتی‌متری

$$P_1 = \rho g h_1 + P_0 = \rho \times 10 \times \frac{5}{100} + P_0 = 0.5\rho + P_0 = 100 \text{ kPa}$$

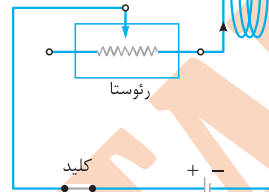
$$\xrightarrow{\times 4} 2\rho + 4P_0 = 400 \quad (1)$$

مغناطیسی وارد بر ذره همسو با نیروی الکتریکی شود. پس نیروی مغناطیسی باید برون‌سو باشد. طبق قاعده دست راست اگر جهت حرکت ذره در جهت A باشد، نیروی مغناطیسی وارد بر آن برون‌سو و در نتیجه نیروی خالص پیشینه می‌شود.

۱۹۰- گزینه ۲

گام اول: ابتدا جهت میدان مغناطیسی سیم‌لوله سمت چپ را تعیین می‌کنیم.

گام دوم: هنگام وصل کلید و کاهش مقاومت رئوستا، جریان عبوری از سیم‌لوله سمت چپ افزایش و در نتیجه میدان B افزایش می‌یابد.

بنابراین در هر دو حالت شار مغناطیسی عبوری از سیم‌لوله سمت راست نیز افزایش می‌یابد. طبق قانون لنز، جهت میدان القایی در این دو حالت در سیم‌لوله سمت راست باید خلاف جهت میدان B باشد.

گام سوم: با توجه به قاعده دست راست جهت جریان در دو حالت در جهت (۲) است.

۱۹۱- گزینه ۲ گام اول: ابتدا به سراغ نسبت ضریب القاوری دو

سیم‌لوله می‌رویم. طبق رابطه $L = \frac{\mu_0 N^2 A}{\ell}$ ، نسبت ضریب القاوری دو سیم‌لوله برابر است با:

$$\frac{L_A}{L_B} = \left(\frac{N_A}{N_B}\right)^2 \left(\frac{A_A}{A_B}\right) \left(\frac{\ell_B}{\ell_A}\right) = \left(\frac{2}{1}\right)^2 \times (1)^2 \times \left(\frac{1}{2}\right) = 2$$

گام دوم: با استفاده از رابطه $U = \frac{1}{2} LI^2$ به صورت نسبتی، نسبت

انرژی ذخیره‌شده در سیم‌لوله A به B را به دست می‌آوریم:

$$\frac{U_A}{U_B} = \frac{L_A}{L_B} \times \left(\frac{I_A}{I_B}\right)^2 = 2 \times 1^2 = 2$$

پس ۱ و ۴ نادرست‌اند.

گام سوم: میدان مغناطیسی درون سیم‌لوله از رابطه $B = \frac{\mu_0 NI}{\ell}$

به دست می‌آید. این رابطه را به صورت نسبتی برای دو سیم‌لوله می‌نویسیم:

$$\frac{B_A}{B_B} = \frac{N_A}{N_B} \times \frac{I_A}{I_B} \times \frac{\ell_B}{\ell_A} = 2 \times 1 \times \frac{1}{2} = 1$$

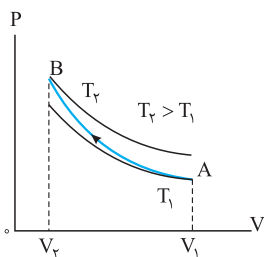
۱۹۲- گزینه ۲ گام اول: چون ارتفاع هواپیما از سطح زمین زیاد

شده است، کار نیروی وزن منفی است. پس ۱ و ۳ حذف‌اند و نیازی به محاسبه کار نیروی وزن نیست، چون دو گزینه دیگر یک عدد

$$K_{\text{کارنو}} = \frac{27 + 273}{127 - 27} = \frac{300}{100} = 3$$

توجه داشته باشید که چون $\Delta\theta = \Delta T$ می‌شود، دیگر نیازی به تبدیل واحد $T_H - T_L$ نداریم.

۱۹۸- گزینه ۱ با توجه به نمودار $P-V$ و بی‌دررو بودن فرایند، عبارت‌ها را به ترتیب بررسی می‌کنیم:

الف) می‌دانیم که نمودار هر فرایند بی‌دررو، بین دو فرایند هم‌دم قرار دارد؛ بنابراین مطابق شکل دمای فرایند از T_1 به T_2 افزایش یافته و در نتیجه انرژی درونی نیز افزایش می‌یابد. ✓

ب و پ) در عبارت (الف) دیدیم که دمای گاز افزایش می‌یابد. ✗

ت) در فرایند بی‌دررو، مبادله گرمایی نداریم. ($Q=0$) ✗

ث) چون در فرایند بی‌دررو، $Q=0$ است؛ طبق قانون اول ترمودینامیک $\Delta U = W$ خواهد بود؛ پس کار انجام‌شده روی گاز برابر تغییر انرژی درونی گاز است. ✓

۱۹۹- گزینه ۳ گام اول: ابتدا باید دید که اگر فشار پیمانه‌ای ۲ برابر شود؛ فشار مطلق گاز چند پاسکال می‌شود:

$$P'_g = 2P_g = 2 \times 5 \times 10^4 = 10^5 \text{ Pa}$$

$$\left\{ \begin{aligned} P'_g &= P' - P_0 \Rightarrow P' = P'_g + P_0 = 10^5 + 10^5 = 2 \times 10^5 \text{ Pa} \\ P_g &= P - P_0 \Rightarrow P = P_g + P_0 = 5 \times 10^4 + 10^5 = 1.5 \times 10^5 \text{ Pa} \end{aligned} \right.$$

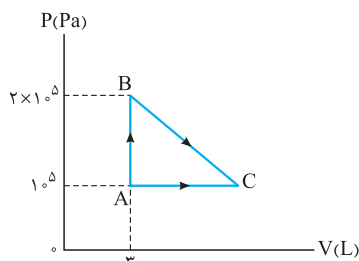
گام دوم: انرژی درونی متناسب با PV است؛ یعنی:

$$\frac{U_2}{U_1} = \frac{P_2 V_2}{P_1 V_1} = \frac{2 \times 10^5 \times 2V_1}{1.5 \times 10^5 \times V_1} = \frac{8}{3}$$

$$\Rightarrow U_2 = \frac{8}{3} U_1 = \frac{8}{3} \times 6000 = 16000 \text{ J}$$

تکنیک: چون حجم دو برابر و فشار کل کمتر از دو برابر می‌شود؛ انرژی درونی بیشتر از دو برابر و کمتر از چهار برابر می‌شود؛ بنابراین $U = 16000 \text{ J}$ فقط در گزینه‌ها، قرار دارد؛ در گزینه‌ها، فقط $U = 16000 \text{ J}$ این شرایط را دارد.

۲۰۰- گزینه ۳ گام اول: تغییر انرژی درونی فقط به نقطه آغاز و پایان فرایند بستگی دارد؛ پس می‌توان گفت:

$$\Delta U_{AC} = \Delta U_{AB} + \Delta U_{BC}$$

$$P_r = \rho g h_r + P_0 = \rho \times 10 \times \frac{2}{1000} + P_0 = 2\rho + P_0 = 106 \text{ kPa}$$

$$\Rightarrow 2\rho + P_0 = 106 \quad (2)$$

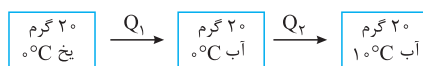
$$\xrightarrow{(1)-(2)} 3P_0 = 294 \Rightarrow P_0 = 98 \text{ kPa}$$

۱۹۵- گزینه ۲ گام اول: قبل از هر چیز، باید ببینیم 50°C درجه فارنهایت، چند درجه سلسیوس است:

$$F = \frac{9}{5}\theta + 32 \Rightarrow 50 = \frac{9}{5}\theta + 32 \Rightarrow \frac{9}{5}\theta = 18$$

$$\Rightarrow \theta = \frac{5}{9} \times 18 = 10^\circ \text{C}$$

گام دوم: حالا طر‌ح‌واره فرایند تبدیل یخ 0°C به آب 10°C را رسم می‌کنیم و با توجه به آن، گرمای لازم برای این فرایند را حساب می‌کنیم:

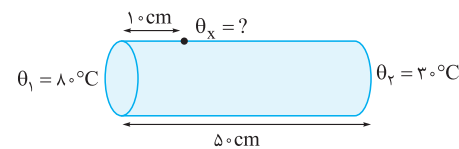

$$Q = Q_1 + Q_2 = mL_F + mc\Delta\theta = m(L_F + c\Delta\theta)$$

$$= 20 \times \left(\frac{336}{1000} + \frac{4}{1000} \times 10 \right) \Rightarrow Q = 7560 \text{ J}$$

توجه داشته باشید که چون جرم برحسب گرم و آب c و L_F برحسب $\frac{\text{J}}{\text{g} \cdot ^\circ \text{C}}$ بودند، نیازی به تبدیل واحد به kg نداشتیم!

۱۹۶- گزینه ۲ گام اول: ابتدا مطابق شکل، آهنگ شارش گرما (H) را حساب می‌کنیم:

$$H = \frac{Q}{t} = k \frac{A(\theta_1 - \theta_2)}{L} = 400 \times \frac{10^{-4} \times (80 - 30)}{50}$$

$$= 20 \text{ J/s}$$

گام دوم: حالا به کمک آهنگ شارش گرما، دمای میله در فاصله 10 سانتی‌متری انتهای گرم‌تر (θ_x) را به دست می‌آوریم:

$$H = k \frac{A(\theta_1 - \theta_x)}{L} \Rightarrow \theta_1 - \theta_x = \frac{HL}{kA}$$

$$\Rightarrow 80 - \theta_x = \frac{20 \times 10^{-4}}{400 \times 50 \times 10^{-4}} \Rightarrow 80 - \theta_x = 10$$

$$\Rightarrow \theta_x = 70^\circ \text{C}$$

۱۹۷- گزینه ۳ برای محاسبه ضریب عملکرد یخچال کارنو، از

$$\text{رابطه} \quad K_{\text{کارنو}} = \frac{T_L}{T_H - T_L} \text{ کمک می‌گیریم:}$$

هواستون باشه! تبدیل واحد درجه سلسیوس به کلونین فراموش نشود.

$$\Delta U = \frac{5}{2} R P_A (V_C - V_A)$$

$$\Rightarrow 1000 = \frac{5}{2} \times 10^5 \times 10^{-3} (V_C - 3)$$

$$\Rightarrow V_C - 3 = 4 \Rightarrow V_C = 7L$$

$$\Rightarrow Q_{ABC} = 1000 - \frac{-(2+1)(7-3) \times 10^2}{2}$$

$$= 1000 + 600 = 1600 J$$

هواستون باشه! چون $\Delta V_{BC} > 0$ ، بود، $W_{BC} < 0$ شدا!

$$\xrightarrow{\Delta U=Q+W} \Delta U_{AC} = Q_{AB} + W_{AB} + Q_{BC} + W_{BC}$$

گام دوم: چون فرایند AB هم حجم است ($\Delta V = 0$)؛ $W_{AB} = 0$ ؛
می شود؛ با این حساب $Q_{ABC} = (Q_{AB} + Q_{BC})$ برابر است با:

$$\Delta U_{AC} = Q_{ABC} + W_{BC} \Rightarrow Q_{ABC} = \Delta U_{AC} - \underbrace{W_{BC}}_{\text{مساحت زیر نمودار}}$$

گام سوم: برای محاسبه W_{BC} ، لازم است V_C را بدانیم؛ برای این

کار از رابطه $\Delta U = \frac{C_V}{R} (P_2 V_2 - P_1 V_1)$ در فرایند AC استفاده

می کنیم و سپس Q_{ABC} را حساب می کنیم:

هواستون باشه! آگاز دواتمی است!

BISTAKKETAAB

دفترچه شماره ۲
آزمون اختصاصی

خارج از کشور

ویژه نظام آموزشی ۲-۳-۶

آزمون سراسری ورودی دانشگاه های کشور - ۱۴۰۰

گروه آزمایشی علوم ریاضی و فنی
آزمون اختصاصی

نام و نام خانوادگی: شماره داوطلبی:

تعداد سؤال: ۱۳۵ مدت پاسخگویی: ۱۷۵ دقیقه

عنوان مواد امتحانی آزمون، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخگویی
۱	ریاضیات	۵۵	۱۰۱	۱۵۵	۸۵ دقیقه
۲	فیزیک	۴۵	۱۵۶	۲۰۰	۵۵ دقیقه
۳	شیمی	۳۵	۲۰۱	۲۳۵	۳۵ دقیقه

فیزیک

۱۵۶- یکی فرعی فشار کدام است؟

- (۱) Pa (۲) $\frac{kg}{m.s^2}$ (۳) $\frac{kg.m}{s^2}$ (۴) $\frac{N}{m.s}$

۱۵۷- کدام موارد درست است؟

الف) پرتوهای α ، سنگین اند و برد بلندی دارند.

ب) تعداد نوکلئون‌ها در طی فرایند واپاشی هسته پایسته است.

پ) یکی از کاربردهای گسترده واپاشی α ، در آشکارسازی‌های دود است.

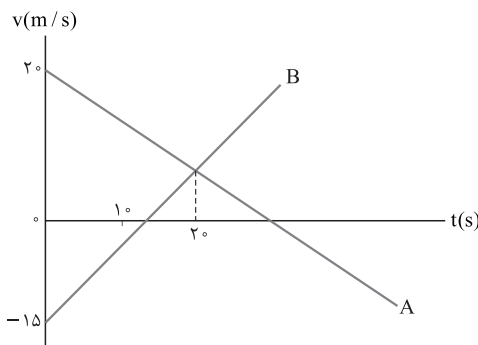
ت) واپاشی α در هسته‌های سبک صورت می‌گیرد.

- (۱) الف و ب (۲) الف و پ (۳) ب و ت (۴) ب و پ

۱۵۸- نمودار سرعت - زمان دو متحرک A و B که روی محور X حرکت می‌کنند،

مطابق شکل مقابل است. مجموع مسافتی که دو متحرک در بازه زمانی $t_1 = 0$ s تا

$t_2 = 10$ s طی می‌کنند، چند متر است؟

(۱) ۳۵۰

(۲) ۲۶۲/۵

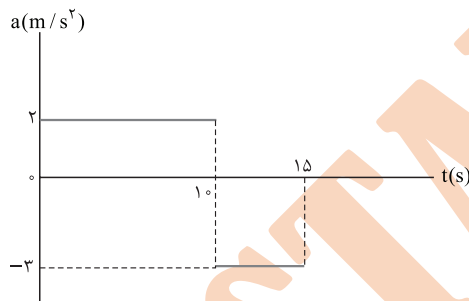
(۳) ۲۵۰

(۴) ۱۲۵/۵

۱۵۹- نمودار شتاب - زمان متحرکی که روی محور X حرکت می‌کند، مطابق شکل

مقابل است. اگر در لحظه $t = 3$ s سرعت متحرک، $\vec{v} = (1 \text{ m/s})\vec{i}$ باشد، سرعت

متوسط متحرک در بازه زمانی $t_1 = 7$ s تا $t_2 = 12$ s چند متر بر ثانیه است؟

(۱) ۶

(۲) ۹

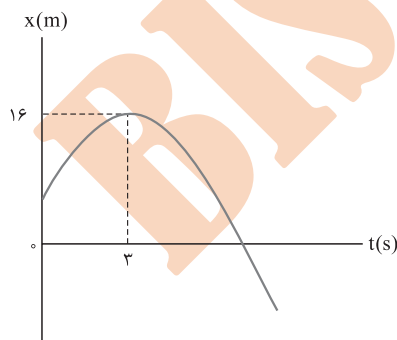
(۳) ۱۲

(۴) ۱۵

۱۶۰- نمودار مکان - زمان متحرکی که روی محور X با شتاب ثابت حرکت می‌کند،

مطابق شکل مقابل است. اگر در بازه زمانی $t_1 = 0$ s تا $t_2 = 6$ s تندی متوسط متحرک

برابر 3 m/s باشد، چند ثانیه بردار مکان متحرک در جهت محور X است؟

(۱) ۹

(۲) ۸

(۳) ۷

(۴) ۳

۱۶۱- اتومبیلی با تندی ثابت در یک مسیر مستقیم در حال حرکت است. راننده با شتاب ثابت ترمز می‌کند و پس از طی مسافت ۱۵۰ متر، تندی

اتومبیل نصف می‌شود. اتومبیل از لحظه ترمز تا توقف کامل چند متر را طی می‌کند؟

(۱) ۳۰۰

(۲) ۲۵۰

(۳) ۲۰۰

(۴) ۱۷۵

۱۶۲- نردبانی به جرم 16 kg به دیوار قائم بدون اصطکاکی تکیه دارد و پایه آن روی سطح افقی در آستانه سر خوردن است. اگر نیرویی که در

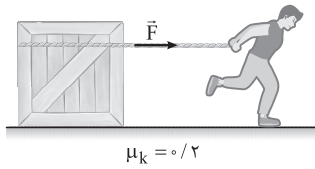
این حالت از طرف نردبان به سطح افقی وارد می‌شود 200 N باشد، ضریب اصطکاک ایستایی نردبان با این سطح چه قدر است؟ ($g = 10 \text{ N/kg}$)

(۱) $\frac{1}{4}$

(۲) $\frac{2}{5}$

(۳) $\frac{3}{5}$

(۴) $\frac{3}{4}$

۱۶۳- در شکل مقابل، نیرویی ثابت و افقی \vec{F} به صندوقی به جرم 160 kg وارد می‌شود و صندوق با شتاب ثابت 2.5 m/s^2 به حرکت خود ادامه می‌دهد. چند کیلوگرم از محتویات صندوق کم کنیم، تا با همین نیروی افقی، شتاب حرکت صندوق دو برابر شود؟ ($g = 10 \text{ N/kg}$)

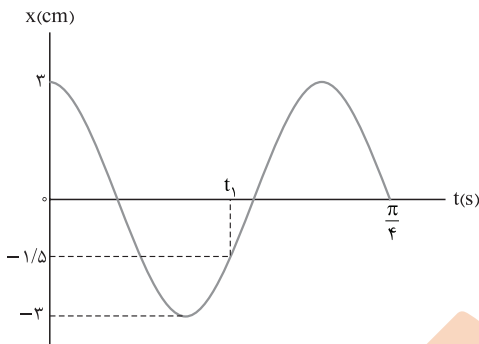
- (۱) ۱۶
(۲) ۳۲
(۳) ۴۰
(۴) ۸۰

۱۶۴- شخصی به جرم 60 kg درون آسانسور روی ترازوی فنری قرار دارد. در حالت اول آسانسور با شتاب ثابت a رو به بالا شروع به حرکت می‌کند و در حالت دوم آسانسور با شتاب ثابت $2a$ رو به پایین شروع به حرکت می‌کند. اختلاف عددی که ترازوی فنری در این دو حالت نشان می‌دهد، 270 N است. a چند متر بر مربع ثانیه است؟ ($g = 10 \text{ m/s}^2$)

- (۱) ۳
(۲) ۲
(۳) $\frac{3}{2}$
(۴) $\frac{3}{4}$

۱۶۵- دو ماهواره A و B به ترتیب به جرم‌های m و $2m$ ، در فاصله‌های $\frac{R_e}{2}$ و $\frac{R_e}{4}$ از سطح زمین، در مدارهای دایره‌ای به دور زمین می‌چرخند. انرژی جنبشی ماهواره A چند برابر انرژی جنبشی ماهواره B است؟ (R_e شعاع کره زمین است.)

- (۱) $\frac{25}{6}$
(۲) $\frac{5}{6}$
(۳) $\frac{25}{36}$
(۴) $\frac{5}{12}$

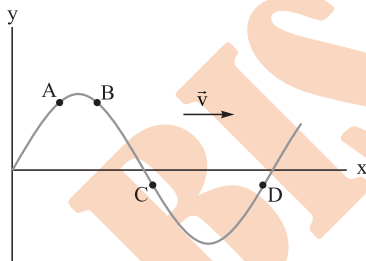

۱۶۶- نمودار مکان-زمان نوسانگری به جرم 200 g گرم مطابق شکل مقابل است. نیروی خالص وارد بر نوسانگر در لحظه t_1 چند نیوتون است؟

- (۱) $0/2$
(۲) $0/3$
(۳) $0/2\sqrt{3}$
(۴) $0/3\sqrt{2}$

۱۶۷- وزنه‌ای به جرم 200 g به انتهای فنری که ثابت آن $k = 200 \text{ N/m}$ است بسته شده و روی سطح افقی با دامنه 4 cm حرکت هماهنگ ساده انجام می‌دهد. مسافتی که نوسانگر در مدت $0/1 \text{ s}$ طی می‌کند، چند سانتی‌متر است؟ ($\pi^2 = 10$)

- (۱) ۱۶
(۲) ۱۲
(۳) ۸
(۴) ۴

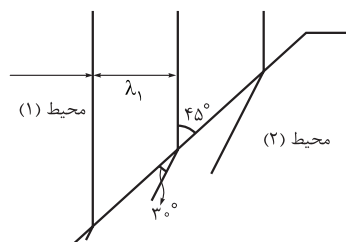
۱۶۸- شکل مقابل، موج مکانیکی عرضی سینوسی را در یک لحظه نشان می‌دهد. پس از این لحظه، تندی کدام ذره، زودتر صفر می‌شود؟

- (۱) A
(۲) B
(۳) C
(۴) D

۱۶۹- در مکانی که تراز شدت صوت 96 dB دسی‌بل است، در مدت یک دقیقه به هر میلی‌متر مربع از سطحی که در این مکان عمود بر مسیر انتشار صوت قرار دارد، چند میکروژول انرژی صوتی می‌رسد؟ ($\log 2 = 0/3$, $I_0 = 10^{-12} \text{ W/m}^2$)

- (۱) $0/24$
(۲) $0/48$
(۳) ۲۴۰
(۴) ۴۸۰

۱۷۰- شکل زیر جبهه‌های موج الکترومغناطیسی را نشان می‌دهد که از محیط (۱) وارد محیط (۲) شده است. تندی نور در محیط (۱) چند برابر تندی نور در محیط (۲) است؟

- (۱) $\frac{\sqrt{2}}{2}$
(۲) $\sqrt{\frac{3}{2}}$
(۳) $\sqrt{2}$
(۴) ۲

۱۷۱- موج عرضی سینوسی از قسمت نازک طناب به قسمت ضخیم آن وارد می‌شود. بسامد و طول موج آن به ترتیب چگونه تغییر می‌کنند؟

- (۱) کاهش می‌یابد. - ثابت می‌ماند.
(۲) کاهش می‌یابد. - کاهش می‌یابد.
(۳) ثابت می‌ماند. - افزایش می‌یابد.
(۴) ثابت می‌ماند. - کاهش می‌یابد.

۱۷۲- رشته‌ای از بسامدهای متوالی تشدید یک تار دو انتها بسته به طول 50 cm عبارت‌اند از: 150 Hz ، 225 Hz و 300 Hz ، تندی انتشار موج در تار چند متر بر ثانیه است؟

- (۱) 75 (۲) 150 (۳) 200 (۴) 300

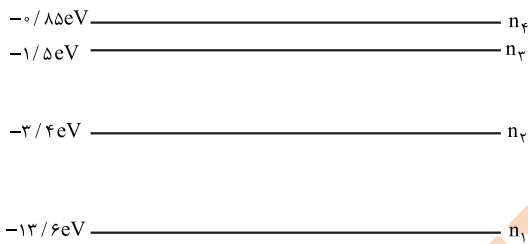
۱۷۳- انرژی فوتون A ، $2/5$ برابر انرژی فوتون B است. اگر اختلاف بسامد این دو فوتون $9 \times 10^{14}\text{ Hz}$ باشد، طول موج فوتون A ، چند میکرومتر است؟ ($c = 3 \times 10^8\text{ m/s}$)

- (۱) 300 (۲) 200 (۳) $0/3$ (۴) $0/2$

۱۷۴- در آزمایش فوتوالکتریک که با نوری با طول موج λ انجام شده است، بیشینه انرژی جنبشی فوتوالکترون‌ها $6/4 \times 10^{-19}\text{ J}$ است. اگر از نوری با طول موج 2λ استفاده شود، بیشینه انرژی جنبشی فوتوالکترون‌ها 75% درصد کاهش می‌یابد. بسامد آستانه این فلز چند تراهرتز است؟ ($e = 1/6 \times 10^{-19}\text{ C}$, $hc = 1200\text{ eV.nm}$)

- (۱) 5 (۲) 6 (۳) 500 (۴) 600

۱۷۵- شکل مقابل، تعدادی از ترازهای انرژی اتم هیدروژن را نشان می‌دهد. کدام گذار بین دو تراز می‌تواند به گسیل فوتونی با بسامد $4/75 \times 10^{14}\text{ Hz}$ منجر شود؟ ($h = 4 \times 10^{-15}\text{ eV.s}$)

- (۱) n_3 به n_2
(۲) n_1 به n_2
(۳) n_2 به n_4
(۴) n_1 به n_4

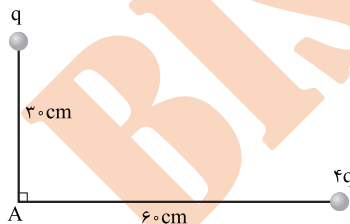
۱۷۶- در اتم هیدروژن، انرژی الکترون از $0/85\text{ eV}$ به $0/544\text{ eV}$ رسیده است. در این حالت الکترون از K کمین حالت برانگیخته اتم به L کمین حالت برانگیخته اتم رسیده است، K و L به ترتیب کدامند؟ ($E_R = 13/6\text{ eV}$)

- (۱) 4 و 5 (۲) 4 و 5 (۳) 3 و 4 (۴) 3 و 4

۱۷۷- هسته $^{234}_{90}\text{Th}$ واپاشی β^- انجام می‌دهد. عدد اتمی هسته دختر چند برابر عدد نوترونی آن است؟

- (۱) $91/144$ (۲) $89/145$ (۳) $89/144$ (۴) $91/143$

۱۷۸- شکل زیر، دو بار الکتریکی مثبت را نشان می‌دهد. اگر میدان الکتریکی خالص در نقطه A برابر $1000\sqrt{2}\text{ N/C}$ باشد، q چند نانوکولن است؟ ($k = 9 \times 10^9\text{ N.m}^2/\text{C}^2$)

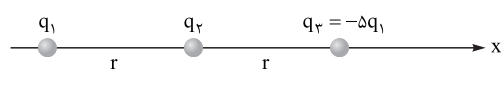
- (۱) $2\sqrt{2}$
(۲) $5\sqrt{2}$
(۳) 10
(۴) 20

۱۷۹- 4 بار الکتریکی نقطه‌ای $q_1 = q_2 = 2\text{ }\mu\text{C}$ و $q_3 = q_4 = -2\text{ }\mu\text{C}$ را طوری در 4 رأس مربعی به ضلع 30 سانتی‌متر قرار می‌دهیم که میدان الکتریکی خالص در مرکز مربع برابر صفر باشد. در این حالت، نیروی الکتریکی وارد بر هر یک از بارهای الکتریکی چند نیوتون است؟

($k = 9 \times 10^9\text{ N.m}^2/\text{C}^2$, $\sqrt{2} = 1/4$)

- (۱) $0/18$ (۲) $0/36$ (۳) $0/48$ (۴) $0/76$

۱۸۰- در شکل زیر، سه ذره باردار روی محور x قرار دارند و به بار q_1 نیروی الکتریکی خالص F وارد می‌شود. اگر بار q_3 روی محور x به اندازه $\frac{4r}{5}$ به بار q_2 نزدیک شود، نیروی خالص وارد بر بار q_2 چند برابر F می‌شود؟

- (۱) 25 (۲) 21
(۳) $13/3$ (۴) $25/6$

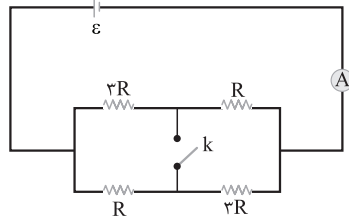
۱۸۱- در یک میدان الکتریکی یکنواخت، ذره باردار را در نقطه‌ای به پتانسیل الکتریکی $V_1 = 30 \text{ V}$ از حال سکون رها می‌کنیم. اگر ذره فقط تحت تأثیر میدان الکتریکی به نقطه‌ای به پتانسیل الکتریکی $V_2 = 80 \text{ V}$ برسد و انرژی جنبشی آن ۲ میلی‌ژول افزایش یابد، بار الکتریکی ذره چند میکروکولن است؟

- ۸۰ (۱) ۴۰ (۲) -۴۰ (۳) -۸۰ (۴)

۱۸۲- خازن شارژشده‌ای را از مولد جدا می‌کنیم و در حالتی که بار الکتریکی آن ثابت می‌ماند، عایقی که بین صفحات خازن را پر کرده، خارج می‌کنیم. اگر ثابت دی‌الکتریک عایق $\kappa = 2$ باشد، ظرفیت، اختلاف پتانسیل الکتریکی بین دو صفحه خازن و انرژی آن به ترتیب چند برابر می‌شوند؟

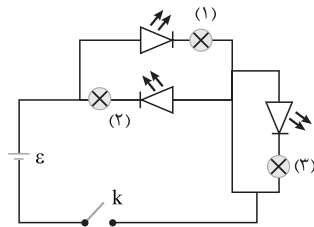
- ۲ و ۲، $\frac{1}{2}$ (۱) $\frac{1}{2}$ و $\frac{1}{2}$ ، $\frac{1}{2}$ (۲) ۲ و ۲، ۲ (۳) $\frac{1}{2}$ و $\frac{1}{2}$ ، ۲ (۴)

۱۸۳- در مدار شکل مقابل، آمپرسنج آرمانی $1/2$ آمپر را نشان می‌دهد. اگر کلید را وصل کنیم، از مسیر کلید، جریان الکتریکی چند آمپر می‌گذرد؟

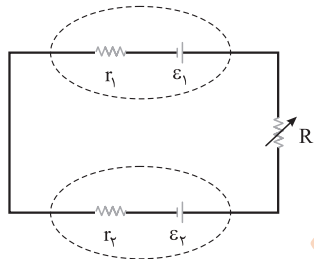
- ۰/۲ (۱)
 ۰/۴ (۲)
 ۰/۶ (۳)
 ۰/۸ (۴)

۱۸۴- در مدار مقابل، با بستن کلید، کدام لامپ روشن می‌شود؟

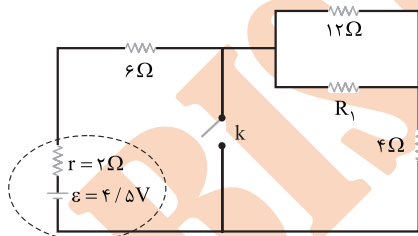
- (۱) (۱)
 (۲) (۲)
 (۳) و (۱) (۳)
 (۳) و (۲) (۴)

۱۸۵- در مدار مقابل، $\epsilon_1 < \epsilon_2$ است. در این مدار، با کاهش مقاومت R، اختلاف پتانسیل الکتریکی دو سر باتری (۱) و توان ورودی باتری (۲) به ترتیب چگونه تغییر می‌کنند؟

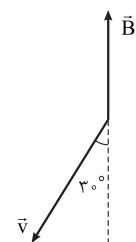
- (۱) کاهش - افزایش
 (۲) کاهش - کاهش
 (۳) افزایش - افزایش
 (۴) افزایش - کاهش

۱۸۶- در شکل مقابل، با بستن کلید، اختلاف پتانسیل الکتریکی دو سر مقاومت ۱ اهمی دو برابر می‌شود. R_1 چند اهم است؟

- ۲/۴ (۱)
 ۳ (۲)
 ۶ (۳)
 ۸/۲ (۴)

۱۸۷- الکترونی با تندی $v = 5 \times 10^4 \text{ m/s}$ در میدان مغناطیسی یکنواخت $B = 2000 \text{ G}$ مطابق شکل زیر در حرکت است. در این لحظه، نیروی مغناطیسی وارد بر الکترون چند نیوتون و در کدام جهت است؟ ($e = 1/6 \times 10^{-19} \text{ C}$)

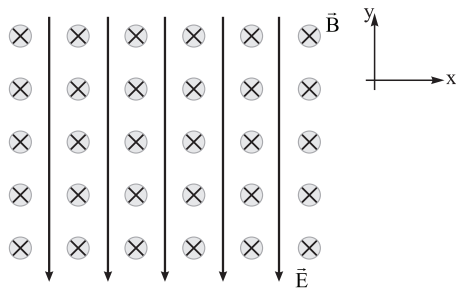

- (۱) $8\sqrt{3} \times 10^{-12}$ و \odot
 (۲) $8\sqrt{3} \times 10^{-12}$ و \otimes
 (۳) 8×10^{-16} و \otimes
 (۴) 8×10^{-16} و \odot

۱۸۸- شعاع حلقه رسانایی $2/5 \text{ cm}$ است و از آن جریان الکتریکی 20 A می‌گذرد و شعاع حلقه دیگری 3 cm است و از آن جریان الکتریکی 18 A می‌گذرد. حلقه‌ها به صورت هم‌مرکز قرار دارند و سطح آن‌ها بر هم عمود است. میدان مغناطیسی در مرکز مشترک حلقه‌ها چند گاوس

است؟ ($\mu_0 = 4\pi \times 10^{-7} \frac{\text{T.m}}{\text{A}}$)

- ۲π (۱) ۲/۸π (۲) ۳/۶π (۳) ۴π (۴)

۱۸۹- در شکل مقابل، میدان‌های یکنواخت الکتریکی $E = 1000 \text{ N/C}$ و مغناطیسی $B = 1000 \text{ G}$ نشان داده شده است. در این فضا، یک ذره آلفا با تندی چند متر بر ثانیه و در چه جهتی در حرکت باشد، تا بدون انحراف به حرکت خود ادامه دهد؟ (اثر وزن ناچیز است.)

- (۱) 10^4 ، در جهت محور X
(۲) 5×10^3 ، در جهت محور X
(۳) 10^4 ، در خلاف جهت محور X
(۴) 5×10^3 ، در خلاف جهت محور X

۱۹۰- طول سیم‌لوله آرمانی A، دو برابر طول سیم‌لوله آرمانی B و تعداد حلقه‌های آن نیز دو برابر تعداد حلقه‌های سیم‌لوله B است. اگر از آن‌ها جریان الکتریکی یکسان عبور کند و سطح حلقه‌های دو سیم‌لوله برابر باشد، نسبت بزرگی میدان مغناطیسی آن‌ها $(\frac{B_A}{B_B})$ و نسبت ضریب القاوری آن‌ها $(\frac{L_A}{L_B})$ به ترتیب کدام‌اند؟

۲ و ۲ (۴)

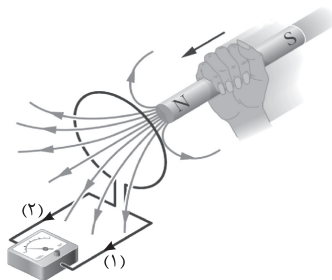
۴ و ۲ (۳)

۲ و ۱ (۲)

۴ و ۱ (۱)

۱۹۱- با توجه به جهت حرکت آهنربا، جریان القاوی در کدام جهت است و نیروی مغناطیسی که حلقه به آهنربا وارد می‌کند، چگونه است؟

- (۱) (۱)، جاذبه
(۲) (۱)، دافعه
(۳) (۲)، جاذبه
(۴) (۲)، دافعه

۱۹۲- اگر شهاب‌سنگی به جرم $2/1 \times 10^4 \text{ kg}$ با تندی 8 km/s به زمین برخورد کند، انرژی جنبشی آن در لحظه برخورد، معادل انرژی حاصل از انفجار چند تن TNT است؟ (انرژی حاصل از انفجار هر تن TNT برابر $4/2 \times 10^9 \text{ J}$ است.)

۳۲۰ (۴)

۱۶۰ (۳)

۳۲ (۲)

۱۶ (۱)

۱۹۳- در شکل زیر، سیال تراکم‌ناپذیری که حجم لوله را پر کرده است، در راستای افقی جاری است و شعاع مقطع لوله در قسمت A دو برابر شعاع مقطع لوله در قسمت B است. آهنگ شارش سیال در مقطع A چند برابر آهنگ شارش در مقطع B است؟

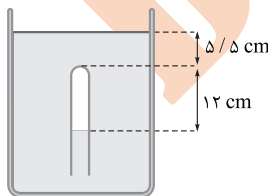
$\frac{1}{4}$ (۲)

$\frac{1}{2}$ (۱)

۱ (۴)

۲ (۳)

۱۹۴- در شکل زیر، مایع درون ظرف، جیوه است و لوله‌ای که در آن هوا محبوس است به صورت وارونه درون جیوه نگه داشته شده است. اگر فشار هوا 75 سانتی‌متر جیوه باشد، انتهای لوله را در راستای قائم چند سانتی‌متر از سطح جیوه بالاتر ببریم تا جیوه درون ظرف و لوله در یک سطح قرار گیرند؟ (دما ثابت فرض شود.)

$14/8$ (۱)

$18/6$ (۲)

$20/3$ (۳)

$27/2$ (۴)

۱۹۵- اگر در پنجره‌ای به جای استفاده از شیشه ۲ میلی‌متری، از شیشه‌ای با ضخامت ۵ میلی‌متر استفاده کنیم، در شرایط اختلاف دمای یکسان، انرژی گرمایی که از طریق شیشه‌ها انتقال می‌یابد، چند درصد کاهش می‌یابد؟ (جنس شیشه‌ها یکسان است.)

۸۰ (۴)

۶۰ (۳)

۴۰ (۲)

۲۰ (۱)

۱۹۶- ضریب انبساط طولی فلزی $2 \times 10^{-5} \text{ K}^{-1}$ و دمای آن صفر درجه سلسیوس است. اگر دمای این فلز را به 25° درجه سلسیوس برسانیم، حجم آن چند درصد افزایش می‌یابد؟

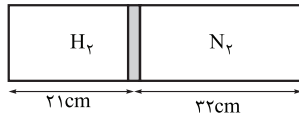
$2/5$ (۴)

$0/25$ (۳)

$1/5$ (۲)

$0/15$ (۱)

۱۹۷- در شکل زیر، پیستون با اصطکاک ناچیز، درون یک محفظه استوانه‌ای، گازهای نیتروژن و هیدروژن را جدا از هم نگه داشته است. اگر دمای گازهای نیتروژن و هیدروژن به ترتیب 47°C و 27°C باشد، جرم گاز نیتروژن چند برابر جرم گاز هیدروژن است؟ ($H_2 = 2\text{ g/mol}$, $N_2 = 28\text{ g/mol}$)

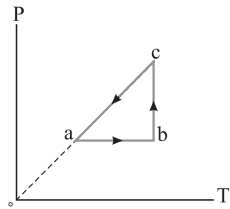

- ۵ (۱)
- ۱۰ (۲)
- ۱۵ (۳)
- ۲۰ (۴)

۱۹۸- یک یخچال کارنو بین دماهای T_H و T_L (به ترتیب دمای منبع‌های دما بالا و دمای پایین بر حسب کلوین) کار می‌کند. اگر ضریب عملکرد یخچال برابر ۴ باشد، T_H چند درصد بیشتر از T_L است؟

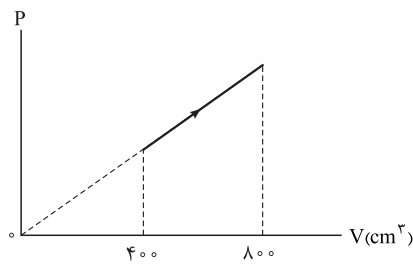
- ۴۰ (۴)
- ۳۵ (۳)
- ۲۵ (۲)
- ۲۰ (۱)

۱۹۹- نمودار $P-T$ ی مقدار گاز آرمانی دواتمی مطابق شکل زیر است. اگر گرمایی که گاز در فرایند ca از دست می‌دهد، برابر 300 J باشد، کار انجام‌شده روی گاز در فرایند ab چند ژول است؟

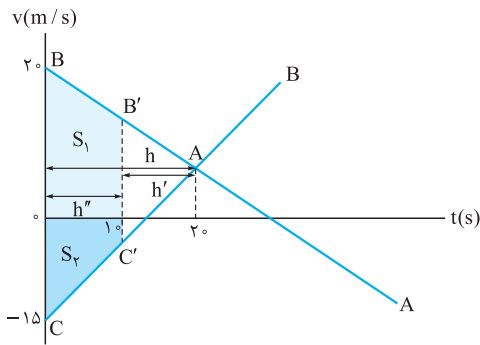

- ۵۰ (۱)
- ۶۰ (۲)
- ۱۲۰ (۳)
- ۲۰۰ (۴)

۲۰۰- در فرایند شکل مقابل، اگر دمای اولیه گاز آرمانی -23°C درجه سلسیوس باشد، دمای نهایی چند درجه سلسیوس است؟

- ۷۳ (۱)
- ۲۲۷ (۲)
- ۵۷۳ (۳)
- ۷۲۷ (۴)

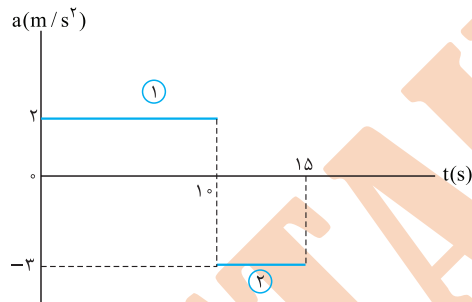

$$\frac{B'C'}{BC} = \frac{h'}{h} \Rightarrow \frac{B'C'}{20+15} = \frac{20-10}{20} \Rightarrow B'C' = 17/5$$

$$\ell_A + \ell_B = S_1 + S_2 = \frac{(BC + B'C')h''}{2}$$

$$= \frac{(25 + 17/5) \times 10}{2} = 262/5 \text{ m}$$

گام اول: ابتدا از روی نمودار شتاب - زمان، معادله سرعت- زمان بخش (1) و (2) حرکت را به دست می‌آوریم تا سرعت اولیه و سرعت نهایی مشخص شود:

$$v_1 = 2t + v_0 \xrightarrow{t=3s} 1 = 2(3) + v_0$$

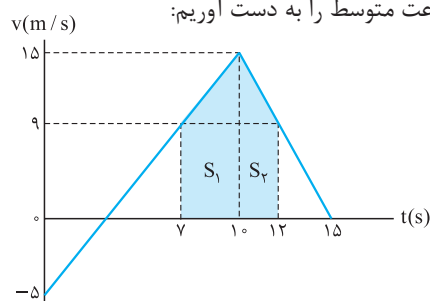
$$\Rightarrow v_0 = -5 \text{ m/s}, v_{(10)} = 2(10) - 5 = 15 \text{ m/s}$$

$$v_2 = -3t' + v_0'$$

$$\xrightarrow[t'=t-10]{v_0'=v_{(10)}} v_2 = -3(t-10) + 15$$

$$v_{(15)} = -3(15-10) + 15 = 0$$

گام دوم: حالا با توجه به اطلاعات به دست آمده، نمودار سرعت - زمان این متحرک را رسم می‌کنیم؛ طراح، سرعت متوسط در بازه زمانی 7 s تا 12 s را می‌خواهد؛ برای این کار باید مساحت محصور در این بازه را حساب کنیم و سپس به کمک رابطه $v_{av} = \frac{\Delta x}{\Delta t}$ ، سرعت متوسط را به دست آوریم:

فیزیک

۱۵۶- گزینه ۲ فشار از رابطه $P = \frac{F}{A}$ و نیرو از رابطه $F = ma$ به دست می‌آید؛ بنابراین:

$$P = \frac{ma}{A} \Rightarrow P \text{ یکای } = \frac{\text{kg.m}}{\text{m}^2} = \frac{\text{kg}}{\text{m.s}^2}$$

۱۵۷- گزینه ۲ عبارت‌ها را به ترتیب بررسی می‌کنیم:

(الف) پرتوهای α سنگین هستند، به خاطر همین برد کوتاهی دارند. \times
(ب) در فرایند واپاشی هسته، تعداد نوکلئون‌ها قبل و بعد از فرایند، برابر است. \checkmark
(پ) آشکارسازی دود، یکی از کاربردهای گسترده واپاشی α است. \checkmark
(ت) واپاشی α در هسته‌های سنگین انجام می‌شود. \times

۱۵۸- گزینه ۲ روش ۱

گام اول: مطابق نمودار، سرعت دو متحرک در $t = 20 \text{ s}$ با هم برابر می‌شود؛ با این حساب:

$$v_A = v_B \xrightarrow{v=at+v_0} 20a_A + 20 = 20a_B - 15$$

$$\Rightarrow 20(a_A - a_B) = -35 \Rightarrow a_A - a_B = \frac{-7}{4}$$

گام دوم: طراح مجموع مسافتی را که دو متحرک در بازه زمانی $t = 0$ تا $t = 10 \text{ s}$ طی کرده‌اند، از ما می‌خواهد؛ برای این کار از معادله $\Delta x = \frac{1}{2}at^2 + v_0t$ کمک می‌گیریم.

مواستون باش! چون تا $t = 10 \text{ s}$ هیچ کدام از دو متحرک تغییر جهت نمی‌دهند، $|\Delta x| = \Delta x$ خواهد بود. با توجه به نمودار، در این بازه $\Delta x_A > 0$ (نمودار بالای محور t) و $\Delta x_B < 0$ (نمودار پایین محور t) است.

$$\ell_A = |\Delta x_A| = \Delta x_A = \frac{1}{2}a_A(10)^2 + 20(10)$$

$$= 50a_A + 200$$

$$\ell_B = |\Delta x_B| = -\Delta x_B = -\frac{1}{2}a_B(10)^2 - (-15)(10)$$

$$= -50a_B + 150$$

$$\ell_A + \ell_B = 50a_A + 200 - 50a_B + 150$$

$$= 50(a_A - a_B) + 350 = -87.5 + 350$$

$$\Rightarrow \ell_A + \ell_B = 262/5 \text{ m}$$

روش ۲ مطابق شکل، جمع مساحت‌های S_1 و S_2 ، مجموع مسافت طی شده دو متحرک را به ما نشان می‌دهد. اگر خوب به نمودار نگاه کنید، می‌بینید که دو خط $B'C'$ و BC با هم موازی‌اند، پس می‌توانیم از قضیه تالس در مثلث ABC استفاده کنیم تا اندازه $B'C'$ معلوم شود و در نتیجه بتوانیم $S_1 + S_2$ را حساب کنیم:

۱۶۱- گزینه ۲ گام اول: ابتدا رابطه مستقل از زمان را برای مسافت ۱۵۰ m می‌نویسیم تا رابطه بین شتاب و سرعت اولیه معلوم شود:

$$v^2 - v_0^2 = 2a\Delta x \xrightarrow{v = \frac{1}{2}v_0, \Delta x = 150 \text{ m}} \left(\frac{v_0}{2}\right)^2 - v_0^2 = 2(150)a$$

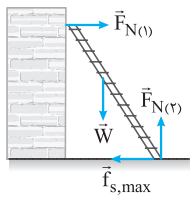
$$\Rightarrow \underbrace{\frac{v_0^2}{4} - v_0^2}_{-\frac{3}{4}v_0^2} = 300a \Rightarrow v_0^2 = \frac{-4}{3} \times 300a = -400a$$

گام دوم: حالا یک بار دیگر رابطه مستقل از زمان را برای توقف کامل ($v = 0$) اتومبیل می‌نویسیم تا مسافت طی شده از لحظه ترمز تا توقف به دست آید:

$$0 - v_0^2 = 2a\Delta x' \Rightarrow 400a = 2a\Delta x'$$

$$\Rightarrow \Delta x' = 200 \text{ m}$$

$$\Rightarrow l' = \Delta x' = 200 \text{ m}$$

۱۶۲- گزینه ۱ گام اول: قبل از هر چیز، شکل این تست را رسم می‌کنیم و نیروهای وارد بر نردبان را رسم می‌کنیم (طبق گفته طراح دیوار قائم بدون اصطکاک و پایه نردبان روی سطح افقی در آستانه سر خوردن است):

گام دوم: مطابق شکل، از طرف سطح افقی دو نیروی $\vec{F}_{N(r)}$ و $\vec{F}_{s,max}$ به نردبان وارد می‌شود؛ نردبان نیز واکنش این نیرو را به سطح وارد می‌کند که برابر 200 N است. با این حساب:

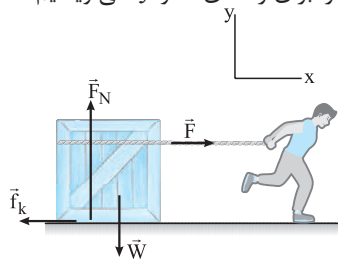
$$\begin{cases} F_{N(r)} = W = mg = 16 \times 10 = 160 \text{ N} \\ \sqrt{F_{N(r)}^2 + f_{s,max}^2} = 200 \Rightarrow \sqrt{160^2 + f_{s,max}^2} = 200 \\ \Rightarrow f_{s,max} = 120 \text{ N} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \mu_s F_{N(r)} = 120 \Rightarrow 160\mu_s = 120 \Rightarrow \mu_s = \frac{120}{160} = \frac{3}{4}$$

تکنیک: برای محاسبه $f_{s,max}$ از اعداد فیثاغورسی 3 m و 4 m ، 5 m می‌توان استفاده کرد؛ یعنی:

$$\begin{cases} R = 200 = 5 \times 40 \\ F_{N(r)} = 160 = 4 \times 40 \end{cases} \Rightarrow f_{s,max} = 3 \times 40 = 120 \text{ N}$$

۱۶۳- گزینه ۱ گام اول: ابتدا نیروهای وارد بر صندوق را رسم می‌کنیم و قانون دوم نیوتون را برای راستای X و Y می‌نویسیم:

در راستای Y: $F_N - W = 0 \Rightarrow F_N = W = 160 \times 10 = 1600 \text{ N}$

$$v_{(y)} = 2(y) - 5 = 9 \text{ m/s}$$

$$v_{(12)} = -3(12 - 10) + 15 = 9 \text{ m/s}$$

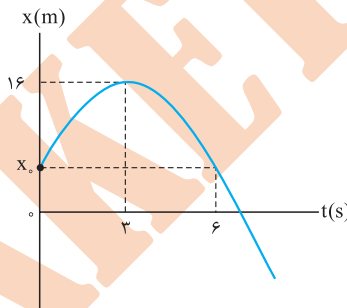
$$\Delta x_{(y,12)} = S_1 + S_2$$

$$= \frac{(9+15)(10-7)}{2} + \frac{(9+15)(12-10)}{2}$$

$$= 36 + 24 = 60 \text{ m}$$

$$v_{av(y,12)} = \frac{\Delta x_{(y,12)}}{\Delta t} = \frac{60}{\frac{12-7}{5}} = 12 \text{ m/s}$$

۱۶۰- گزینه ۲ گام اول: با توجه به نمودار، متحرک در $t = 3 \text{ s}$ تغییر جهت می‌دهد؛ بنابراین نسبت به این نقطه تقارن وجود دارد؛ یعنی مکان متحرک در لحظه $t = 0$ و $t = 6 \text{ s}$ برابر است. $t = 3 \text{ s}$ وسط این بازه قرار دارد. از طرفی طبق گفته طراح، تندی متوسط متحرک در این بازه 3 m/s است؛ بنابراین می‌توان گفت:

$$S_{av(0,6)} = \frac{(16 - x_0) + (16 - x_0)}{6} = 3$$

$$\Rightarrow 2(16 - x_0) = 18 \Rightarrow 16 - x_0 = 9 \Rightarrow x_0 = 7 \text{ m}$$

گام دوم: حالا با داشتن مکان اولیه و رأس سهمی، می‌توانیم معادله مکان - زمان این متحرک را به دست آوریم:

$$v = at + v_0 \xrightarrow{t=3 \text{ s}} 0 = 3a + v_0 \Rightarrow v_0 = -3a$$

$$x = \frac{1}{2}at^2 - 3at + 7 \Rightarrow 16 = \frac{1}{2}a(3)^2 - 3a(3) + 7$$

$$\Rightarrow 16 - 7 = \frac{9}{2}a - 9a \Rightarrow 9 = \frac{-9}{2}a \Rightarrow a = -2 \text{ m/s}^2$$

$$\Rightarrow v_0 = -3(-2) = 6 \text{ m/s}$$

$$\Rightarrow x = -t^2 + 6t + 7$$

گام سوم: حالا می‌خواهیم بدانیم که چند ثانیه بردار مکان در جهت محور X است؛ برای این کار باید ریشه‌های معادله مکان - زمان را حساب کنیم و ببینیم کجاها $x > 0$ است:

$$x = -t^2 + 6t + 7 = 0 \Rightarrow -(t-7)(t+1) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} t = -1 \text{ s } \times \\ t = 7 \text{ s } \checkmark \end{cases}$$

همان‌طور که می‌بینید در $t = 7 \text{ s}$ ، نمودار محور t را قطع می‌کند و به بخش منفی می‌رود! پس بردار مکان متحرک 7 s (از $t = 0$) تا $t = 7 \text{ s}$ در جهت محور X است.

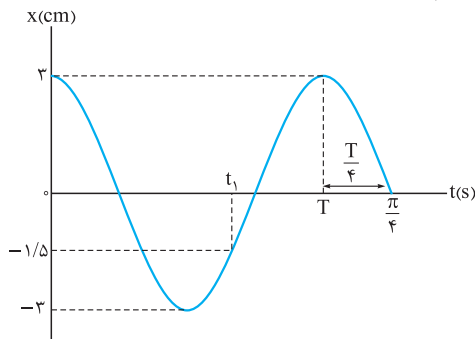

گام دوم: حالا داریم:

$$K = \frac{1}{2}mv^2 \Rightarrow \frac{K_A}{K_B} = \frac{m_A}{m_B} \times \left(\frac{v_A}{v_B}\right)^2 = \frac{m}{2m} \times \left(\sqrt{\frac{5}{6}}\right)^2$$

$$= \frac{1}{2} \times \frac{5}{6} = \frac{5}{12}$$

۱۶۶- گزینه ۲ گام اول: ابتدا به کمک نمودار داده شده، دوره تناوب نوسانگر را حساب می‌کنیم. لحظه $t = \frac{\pi}{4}$ s داده شده در نمودار، معادل با $T + \frac{T}{4}$ است، بنابراین:

$$T + \frac{T}{4} = \frac{\pi}{4} \Rightarrow \frac{5T}{4} = \frac{\pi}{4} \Rightarrow T = \frac{\pi}{5} \text{ s}$$

گام دوم: حالا بسامد زاویه‌ای نوسانگر را به دست می‌آوریم:

$$\omega = \frac{2\pi}{T} = \frac{2\pi}{\frac{\pi}{5}} = 10 \text{ rad/s}$$

گام سوم: از آنجایی که مکان متحرک را در لحظه t_1 داریم، برای به دست آوردن اندازه نیروی خالص وارد بر آن در لحظه t_1 ، از رابطه نیرو - مکان استفاده می‌کنیم؛ یعنی:

$$F = -m\omega^2 x = -\frac{2}{10} \times (10)^2 \times \left(\frac{-1.5}{100}\right) = +0.3 \text{ N}$$

۱۶۷- گزینه ۲ گام اول: ابتدا بسامد زاویه‌ای (ω) و سپس دوره تناوب (T) نوسانگر را حساب می‌کنیم:

$$\omega = \sqrt{\frac{k}{m}} = \sqrt{\frac{200}{0.2}} = \sqrt{1000} = 10\sqrt{10} = 10\pi \text{ rad/s}$$

$$\omega = \frac{2\pi}{T} \Rightarrow 10\pi = \frac{2\pi}{T} \Rightarrow T = 0.2 \text{ s}$$

گام دوم: خواسته تست، مسافت طی شده توسط متحرک در مدت 0.1 s است. از آنجایی که 0.1 s برابر با نصف دوره ($\frac{T}{2}$) است، مسافت طی شده توسط نوسانگر در این بازه زمانی، دو برابر دامنه ($2A$) خواهد بود. پس:

$$\ell = 2A = 2 \times 4 = 8 \text{ cm}$$

۱۶۸- گزینه ۲ گام اول: ابتدا با توجه به جهت انتشار موج، جهت حرکت هر یک از ذرات را در این لحظه مشخص می‌کنیم. از آنجایی که هر ذره قرار است شبیه ذرات قبل از خود شود، جهت حرکت هر یک از ذرات به شکل زیر است:

$$F - f_k = ma \Rightarrow F - 320 = 160 \times \frac{25}{40}$$

$$\Rightarrow F = 360 \text{ N}$$

$$(f_k = \mu_k F_N = \frac{2}{10} \times 1600 = 320 \text{ N})$$

گام دوم: حالا می‌خواهیم بدانیم با چه جرمی، شتاب حرکت صندوق دو برابر می‌شود:

$$F - f'_k = m'(\Delta a) \xrightarrow{a=0.25 \text{ m/s}^2} 360 - 2m' = 0 \Rightarrow \Delta m'$$

$$\Rightarrow 2 \Delta m' = 360 \Rightarrow m' = \frac{360}{2/5} = 144 \text{ kg}$$

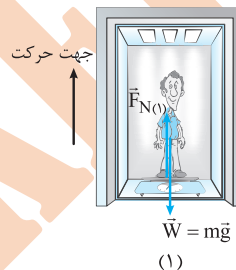
$$(f'_k = \mu_k F'_N = \mu_k m'g = \frac{2}{10} m' \times 10 = 2m')$$

گام سوم: طراح جرم کم شده را از ما می‌خواهد؛ یعنی:

$$\Delta m = m - m' = 160 - 144 = 16 \text{ kg}$$

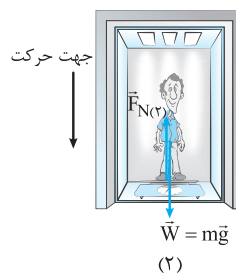
۱۶۴- گزینه ۲ گام اول: ترازو

عکس‌العمل نیروی عمودی سطح را نشان می‌دهد که اندازه‌اش برابر نیروی عمودی سطح است ($F'_N = F_N$)؛ با توجه به این موضوع F_N را در شکل (۱) و (۲) حساب می‌کنیم:

$$(1): F_{N(1)} - mg = ma$$

$$\Rightarrow F_{N(1)} = mg + ma = 60 \times 10 + 60a = 600 + 60a$$

$$(2): mg - F_{N(2)} = m(\Delta a)$$

$$\Rightarrow F_{N(2)} = mg - 2ma = 60 \times 10 - 2(60)a = 600 - 120a$$

گام دوم: اختلاف دو نیروی عمودی سطح را می‌دانیم؛ بنابراین:

$$F_{N(1)} - F_{N(2)} = 600 + 60a - 600 + 120a = 270$$

$$\Rightarrow 180a = 270 \Rightarrow a = \frac{270}{180} = \frac{3}{2} \text{ m/s}^2$$

۱۶۵- گزینه ۲ گام اول: ابتدا نسبت تندی دو ماهواره را به

دست می‌آوریم:

$$\frac{v_B}{v_A} = \sqrt{\frac{r_A}{r_B}} = \sqrt{\frac{R_e + \frac{R_e}{2}}{R_e + \frac{R_e}{4}}} = \sqrt{\frac{\frac{3}{2}R_e}{\frac{5}{4}R_e}} = \sqrt{\frac{6}{5}}$$

بنابراین: $f_1 = 225 - 150 = 75 \text{ Hz}$
گام دوم: حالا طبق رابطه زیر داریم:

$$f_n = \frac{nv}{\lambda L} \xrightarrow{n=1} f_1 = \frac{v}{\lambda L} \Rightarrow 75 = \frac{v}{2 \times 0.5}$$

$$\Rightarrow v = 75 \text{ m/s}$$

۱۷۳- گزینه ۱ گام اول: می‌دانیم انرژی هر فوتون برابر با hf است. بنابراین انرژی هر فوتون با بسامد آن متناسب است. پس می‌توانیم نتیجه بگیریم:

$f_A = 2/5 f_B \Rightarrow$ انرژی فوتون A ، برابر انرژی فوتون B است. گام دوم: با توجه به گام قبلی داریم:

$$\left. \begin{aligned} f_A &= 2/5 f_B \\ f_A - f_B &= 9 \times 10^{14} \text{ Hz} \end{aligned} \right\} \Rightarrow 2/5 f_B - f_B = 9 \times 10^{14}$$

$$\Rightarrow 1/5 f_B = 9 \times 10^{14} \Rightarrow f_B = 4.5 \times 10^{15} \text{ Hz}$$

$\Rightarrow f_A = 2/5 f_B = 1.8 \times 10^{15} \text{ Hz}$
گام سوم: در پایان به سراغ محاسبه طول موج فوتون A می‌رویم:

$$\lambda_A = \frac{c}{f_A} = \frac{3 \times 10^8}{1.8 \times 10^{15}} = 0.166 \times 10^{-6} \text{ m} = 0.166 \mu\text{m}$$

۱۷۴- گزینه ۳ گام اول: K_{\max} را در دو حالت بر حسب الکترون‌ولت محاسبه می‌کنیم:

$$K_{\max(1)} = \frac{6/4 \times 10^{-19} \text{ J}}{1/6 \times 10^{-19}} = 4 \text{ eV}$$

$$K_{\max(2)} = \frac{25}{100} K_{\max(1)} = \frac{1}{4} \times 4 = 1 \text{ eV}$$

گام دوم: حالا با قراردادن اطلاعات مسئله در رابطه $K_{\max} = \frac{hc}{\lambda} - \frac{hc}{\lambda_0}$ یک دستگاه دو معادله - دو مجهول می‌سازیم و طول موج آستانه را محاسبه می‌کنیم:

$$\begin{cases} 4 = \frac{hc}{\lambda} - \frac{hc}{\lambda_0} \\ 1 = \frac{hc}{2\lambda} - \frac{hc}{\lambda_0} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 4 + \frac{hc}{\lambda_0} = \frac{hc}{\lambda} \\ 2 + 2\frac{hc}{\lambda_0} = \frac{hc}{\lambda} \end{cases}$$

$$\Rightarrow 4 + \frac{hc}{\lambda_0} = 2 + 2\frac{hc}{\lambda_0} \Rightarrow \frac{hc}{\lambda_0} = 2$$

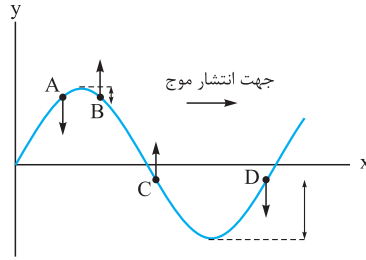
$$\xrightarrow{hc=1200 \text{ eV}\cdot\text{nm}} \lambda_0 = \frac{1200}{2} = 600 \text{ nm}$$

گام سوم: در این قسمت تندی نور در خلأ داده نشده و شما باید از دانسته‌های خودتان آن را برابر $3 \times 10^8 \text{ m/s}$ فرض کنید:

$$f_0 = \frac{c}{\lambda_0} = \frac{3 \times 10^8}{600 \times 10^{-9}} = 5 \times 10^{14} \text{ Hz} = 500 \text{ THz}$$

۱۷۵- گزینه ۱ گام اول: انرژی فوتون گسیلی را به کمک رابطه $E = hf$ به دست می‌آوریم:

$$E = hf = 4 \times 10^{-15} \times 4/75 \times 10^{14} = 1/9 \text{ eV}$$

گام دوم: حالا باید تعیین کنیم که کدام یک از چهار ذره شکل بالا زودتر به نقطه بازگشت خود می‌رسد. ذرات A و C که در حال دور شدن از نقطه بازگشت هستند، پس کنار می‌روند. دو ذره B و D در حال نزدیک شدن به نقطه بازگشت خود هستند اما چون در این لحظه نقطه B در مقایسه با نقطه D به نقطه بازگشت خود نزدیک‌تر است، زودتر به آن می‌رسد و زودتر تندی‌اش صفر می‌شود.

۱۶۹- گزینه ۱ گام اول: ابتدا شدت صوت را در این محل حساب می‌کنیم:

$$\beta = 10 \log\left(\frac{I}{I_0}\right) \Rightarrow 96 = 10 \log\left(\frac{I}{I_0}\right) \Rightarrow 9.6 = \log\left(\frac{I}{I_0}\right)$$

$$\Rightarrow 9 + 2 \times \underbrace{\log 2}_{\log 2} = \log\left(\frac{I}{I_0}\right) \Rightarrow \log(10^9) + \log(2^2)$$

$$= \log\left(\frac{I}{I_0}\right) \Rightarrow 4 \times 10^9 = \frac{I}{I_0} \Rightarrow 4 \times 10^9 = \frac{I}{10^{-12}}$$

$$\Rightarrow I = 4 \times 10^{-3} \text{ W/m}^2$$

گام دوم: حالا داریم: $I = \frac{E}{At} \Rightarrow 4 \times 10^{-3} = \frac{E}{(1 \times 10^{-6}) \times 60}$

$$\Rightarrow E = 240 \times 10^{-9} \text{ J} = 0.24 \mu\text{J}$$

۱۷۰- گزینه ۲ گام اول: جبهه‌های موج با مرز جدایی دو محیط، در محیط‌های (۱) و (۲) به ترتیب زاویه‌های 45° و 30° ساختهاوند. می‌دانیم این زاویه‌ها همان زاویه‌های تابش و شکست هستند. پس: $\theta_i = 45^\circ$ و $\theta_r = 30^\circ$
گام دوم: حالا با توجه به قانون شکست عمومی داریم:

$$\frac{v_1}{v_2} = \frac{\sin \theta_i}{\sin \theta_r} \Rightarrow \frac{v_1}{v_2} = \frac{\sin 45^\circ}{\sin 30^\circ} = \frac{\frac{\sqrt{2}}{2}}{\frac{1}{2}} = \sqrt{2}$$

۱۷۱- گزینه ۲ گام اول: می‌دانیم بسامد موج به محیط انتشار آن بستگی ندارد و با تغییر محیط انتشار موج (در این‌جا قسمت نازک و ضخیم طناب) بسامد آن تغییری نمی‌کند. (رد ۱ و ۲).

گام دوم: طبق رابطه $v = \sqrt{\frac{F}{\mu}}$ ، با ضخیم‌تر شدن طناب و افزایش μ ، تندی انتشار موج در آن کاهش می‌یابد. بنابراین در رابطه $\lambda = \frac{v}{f}$ ، f ثابت و v در حال کاهش است، در نتیجه طول موج (λ) هم کاهش می‌یابد.

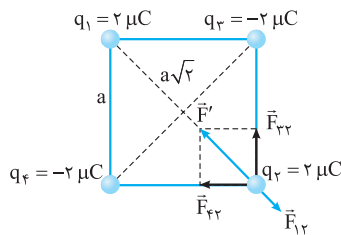
۱۷۲- گزینه ۱ گام اول: می‌دانیم اختلاف بسامد دو هماهنگ متوالی تار برابر با بسامد اصلی آن است.

$$E_1 = \frac{kq_1}{r_1^2} \Rightarrow 1000 = \frac{9 \times 10^9 \times q}{(30 \times 10^{-2})^2} \Rightarrow q = 1 \times 10^{-8} \text{ C}$$

$$= 10 \text{ nC}$$

گزینه ۱۷۹

گام اول: برای آن که میدان الکتریکی خالص در مرکز مربع صفر شود باید مانند شکل زیر بارهای مشابه و همنام در رأس‌های مقابل هم قرار گیرند.

گام دوم: نیروهای وارد بر یکی از بارها (در این جا q_2) را به صورت زیر محاسبه می‌کنیم:

$$F_{22} = F_{42} = \frac{k|q_2|q_4}{a^2} = \frac{9 \times 2 \times 2}{30^2} = 0.4 \text{ N}$$

$$F' = \sqrt{F_{22}^2 + F_{42}^2} = F_{22}\sqrt{2} = 0.4\sqrt{2} = 0.4 \times 1.41 = 0.56 \text{ N}$$

$$F_{12} = \frac{kq_1q_2}{(a\sqrt{2})^2} = \frac{9 \times 2 \times 2}{(30)^2 \times 2} = 0.2 \text{ N}$$

گام سوم: نیروهای F_{12} و F' در خلاف جهت هم هستند، پس نیروی الکتریکی خالص وارد بر بار q_2 برابر می‌شود با:

$$F_2 = F' - F_{12} = 0.56 - 0.2 = 0.36 \text{ N}$$

گزینه ۱۸۰

گام اول: در حالت اول اگر نیرویی را که q_1 به q_2 وارد می‌کند، F_{12} بنامیم، نیرویی که q_3 به q_2 اثر می‌دهد برابر ΔF_{12} می‌شود. چون فاصله بارهای q_1 و q_3 تا q_2 یکسان است و طبق قانون کولن داریم:

$$F_{22} = \frac{|q_2|q_3}{q_1q_2} \times \left(\frac{r_{12}}{r_{32}}\right)^2 = \frac{\Delta q_1}{q_1} = \Delta \Rightarrow F_{22} = \Delta F_{12}$$

نیروی خالص وارد بر q_2 در این حالت برابر می‌شود با:

$$F_2 = F_{12} + \Delta F_{12} = 6F_{12}$$

گام دوم: حالا بار q_3 را $\frac{4r}{\Delta}$ به q_2 نزدیک می‌کنیم؛ یعنی فاصله بار q_3 تا q_2 به $\frac{r}{\Delta}$ می‌رسد. پس می‌توانیم بنویسیم:

$$\frac{F'_{22}}{F_{22}} = \left(\frac{r_{32}}{r'_{32}}\right)^2 = \left(\frac{r}{\frac{r}{\Delta}}\right)^2 = \Delta^2 \Rightarrow F'_{22} = \Delta^2 F_{22} = \Delta^2 \times 6F_{12}$$

$$= 12\Delta F_{12}$$

نیروی خالص وارد بر q_2 در حالت دوم را هم به دست می‌آوریم:

$$F'_2 = F_{12} + F'_{22} = F_{12} + 12\Delta F_{12} = 12\Delta F_{12}$$

گام دوم: حالا باید ببینیم اختلاف انرژی کدام دو تراز برابر $1/9 \text{ eV}$ می‌شود. با کمی دقت مشخص است که اختلاف ترازهای ۲ و ۳ برابر $1/9 \text{ eV}$ است:

$$|\Delta E_{3 \rightarrow 2}| = |E_3 - E_2| = |-3/4 - (-1/5)| = 1/9 \text{ eV}$$

گزینه ۱۷۶ کافی است رابطه $E_n = -\frac{E_R}{n^2}$ را برای یکی از این انرژی‌های تراز بنویسیم:

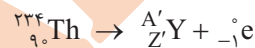
$$-0.85 = -\frac{13.6}{n_1^2} \Rightarrow n_1^2 = \frac{13.6}{0.85} = 16 \Rightarrow n_1 = 4$$

الکترون در تراز $n_1 = 4$ ، در سومین حالت برانگیخته اتم است (همین جا $K=3$ درستی خودش را نشان داد). واضح است که در انتقال از $E_n = -0.85 \text{ eV}$ به $E_n = -0.544 \text{ eV}$ انرژی تراز افزایش یافته و الکترون از حالت برانگیخته $K=3$ به حالت برانگیخته بالاتر رفته است:

$$L > 3 \Rightarrow L = 4$$

گزینه ۱۷۷ عدد اتمی (Z) برابر تعداد پروتون‌ها و عدد

نوترونی (N) برابر تعداد نوترون‌ها است. ذره β^- همان الکترون ${}_{-1}^0e$ است.

$$\begin{cases} A' = Z' + N' = 234 \\ Z' = 90 - (-1) = 91 \end{cases}$$

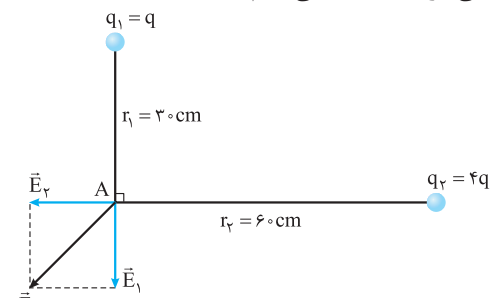
$$\Rightarrow N' = A' - Z' = 234 - 91 = 143$$

پس تعداد پروتون‌ها و تعداد نوترون‌های هسته دختر به ترتیب ۹۱ و ۱۴۳ است و نسبت آن‌ها برابر است با:

$$\frac{Z'}{N'} = \frac{91}{143}$$

گزینه ۱۷۸ گام اول: میدان الکتریکی بار $4q$ را بر حسب

میدان الکتریکی بار q محاسبه می‌کنیم:

$$\frac{E_2}{E_1} = \frac{q_2}{q_1} \times \left(\frac{r_1}{r_2}\right)^2 = \frac{4q}{q} \times \left(\frac{30}{60}\right)^2 = 1 \Rightarrow E_1 = E_2$$

\vec{E}_1 و \vec{E}_2 بر هم عمودند، بنابراین آن‌ها برابر می‌شود با:

$$E_t = \sqrt{E_1^2 + E_2^2} \xrightarrow{E_1=E_2} E_t = E_1\sqrt{2}$$

$$\Rightarrow 1000\sqrt{2} = E_1\sqrt{2} \Rightarrow E_1 = 1000 \text{ N/C}$$

گام دوم: حالا می‌توانیم به کمک رابطه $E = \frac{kq}{r^2}$ مقدار q را حساب کنیم:

گام سوم: نسبت نیروی خالص وارد بر q_2 را در حالت دوم به حالت اول (یعنی $\frac{F'_2}{F_2}$) می‌خواهیم:

$$\frac{F'_2}{F_2} = \frac{126F_{12}}{6F_{12}} = 21$$

۱۸۱- گزینه ۲ طبق اصل پایستگی انرژی مکانیکی داریم:

$$\Delta U = -\Delta K \xrightarrow{\Delta U = q\Delta V} q\Delta V = -\Delta K$$

$$\Rightarrow q \times (80 - 30) = -2 \times 10^{-3}$$

$$\Rightarrow q = \frac{-2}{50} \times 10^{-3} \text{ C} = -40 \mu\text{C}$$

۱۸۲- گزینه ۱ وقتی خازن را از مولد جدا می‌کنیم، بار الکتریکی آن ثابت می‌ماند. پس با فرض ثابت ماندن بار و تغییر ثابت دی‌الکتریک از $\kappa_1 = 2$ به $\kappa_2 = 1$ داریم:

$$\frac{C_2}{C_1} = \frac{\kappa_2}{\kappa_1} = \frac{1}{2}$$

به کمک رابطه $q = CV$ نسبت $\frac{V_2}{V_1}$ را حساب می‌کنیم:

$$\frac{V_2}{V_1} = \frac{q}{C_2} = \frac{C_1}{C_2} = 2$$

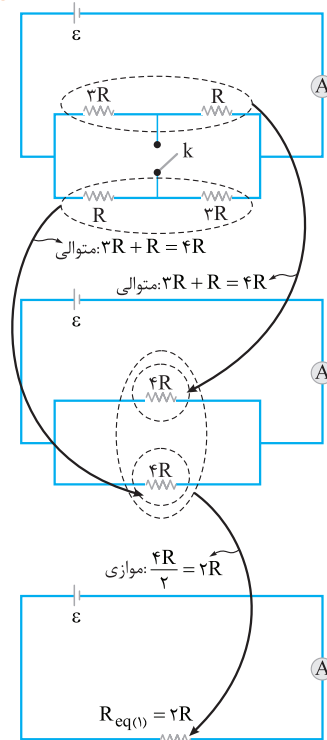
نسبت $\frac{U_2}{U_1}$ را هم به کمک رابطه $U = \frac{q^2}{2C}$ می‌نویسیم:

$$\frac{U_2}{U_1} = \frac{\frac{q^2}{2C_2}}{\frac{q^2}{2C_1}} = \frac{C_1}{C_2} = 2$$

۱۸۳- گزینه ۲

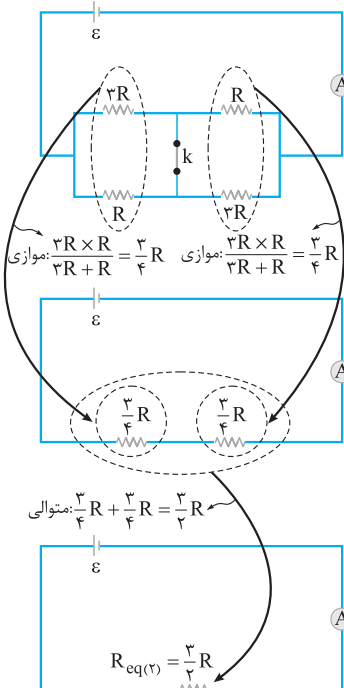
گام اول:

آمپرسنج جریان کل عبوری از مدار (جریان عبوری از باتری) را نشان می‌دهد. با توجه به شکل‌های مقابل برای حالت اول که کلید باز است می‌توان نوشت:

$$I_1 = \frac{\epsilon}{R_{eq(1)}} \Rightarrow 1/2 = \frac{\epsilon}{2R} \Rightarrow \frac{\epsilon}{R} = 2/4 \quad (1)$$

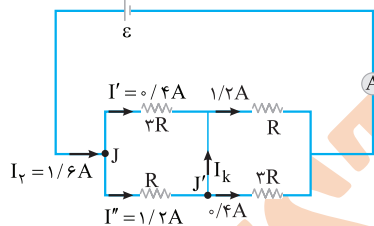
گام دوم:
مطابق شکل‌های مقابل برای حالت دوم که کلید بسته است، می‌توان نوشت:

$$I_2 = \frac{\epsilon}{R_{eq(2)}} = \frac{\epsilon}{\frac{2}{3}R} = \frac{3}{2} \frac{\epsilon}{2R}$$

$$\xrightarrow{(1)} I_2 = \frac{3}{2} \times 2/4 = 1/6 \text{ A}$$

گام سوم: حالا جریان عبوری از هر یک از مقاومت‌ها را در حالت دوم به دست می‌آوریم:

$$R, 2R \Rightarrow \frac{2R}{R} = \frac{I''}{I'} \Rightarrow I'' = 2I'$$

$$I_2 = I' + I'' = I' + 2I' = 3I'$$

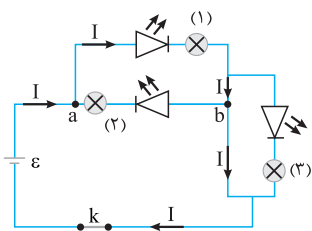
$$\Rightarrow 1/6 = 3I' \Rightarrow I' = 0/4 \text{ A}, I'' = 1/2 \text{ A}$$

به همین ترتیب از مقاومت‌های R و $2R$ دیگر نیز جریان $0/4 \text{ A}$ و $1/2 \text{ A}$ می‌گذرد. حالا با توجه به شکل و با نوشتن قاعده انشعاب برای گره J' ، جریان عبوری از سیم شامل کلید به دست می‌آید:

$$I'' = I_k + 0/4 \Rightarrow 1/2 = I_k + 0/4 \Rightarrow I_k = 0/8 \text{ A}$$

۱۸۴- گزینه ۱

مطابق شکل مقابل با بستن کلید، جریان در جهت نشان داده شده در مدار برقرار می‌شود.

جهت جریان برخلاف جهت مجاز برای عبور از دیود شاخه لامپ (۲) است؛ بنابراین از این شاخه جریانی عبور نمی‌کند و لامپ (۲)

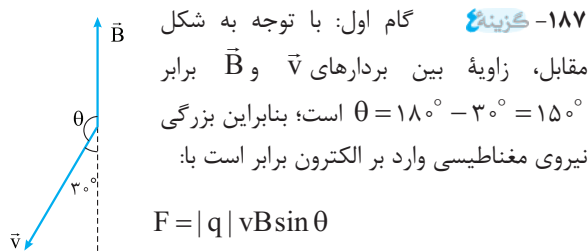

پتانسیل دو سر آن به معنای دو برابر شدن جریان کل عبوری از مدار است، پس داریم:

$$I_2 = 2I_1 \Rightarrow \frac{4/5}{8} = 2 \frac{4/5}{12R_1 + 12}$$

$$\Rightarrow 16 = \frac{12R_1}{12 + R_1} + 12 \Rightarrow \frac{12R_1}{12 + R_1} = 4$$

$$\Rightarrow 12R_1 = 48 + 4R_1 \Rightarrow 8R_1 = 48 \Rightarrow R_1 = 6 \Omega$$

$$= 1/6 \times 10^{-19} \times 5 \times 10^4 \times (2000 \times 10^{-4}) \times \sin 15^\circ$$

$$\sin 15^\circ = \sin(18^\circ - 3^\circ) = \sin 3^\circ = \frac{1}{2} \rightarrow F = 8 \times 2000 \times \frac{1}{2} \times 10^{-19}$$

$$= 8 \times 10^{-16} \text{ N}$$

گام دوم: بار الکترون منفی است؛ بنابراین چهار انگشت دست چپ را در جهت \vec{v} قرار می‌دهیم به طوری که خم انگشتان در جهت \vec{B} قرار گیرد. در این حالت شست دست چپ به سوی بیرون صفحه (\odot) خواهد بود.

گام اول: بزرگی میدان مغناطیسی در مرکز هر یک از حلقه‌ها را به دست می‌آوریم:

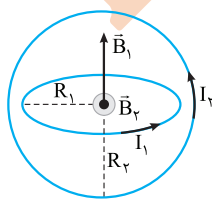
$$\left\{ \begin{array}{l} R_1 = 2/5 \text{ cm} \\ I_1 = 20 \text{ A} \end{array} \right. \Rightarrow B_1 = \frac{\mu_0 I_1}{2R_1} = \frac{4\pi \times 10^{-7} \times 20}{2 \times 2/5 \times 10^{-2}}$$

$$= 16\pi \times 10^{-5} \text{ T}$$

$$\left\{ \begin{array}{l} R_2 = 3 \text{ cm} \\ I_2 = 18 \text{ A} \end{array} \right. \Rightarrow B_2 = \frac{\mu_0 I_2}{2R_2} = \frac{4\pi \times 10^{-7} \times 18}{2 \times 3 \times 10^{-2}}$$

$$= 12\pi \times 10^{-5} \text{ T}$$

گام دوم: حلقه‌ها هم‌مرکزند و سطح آن‌ها بر یکدیگر عمود است؛ بنابراین مطابق شکل مقابل بردارهای \vec{B}_1 و \vec{B}_2 نیز بر هم عمود خواهند بود. بنابراین برآیند آن‌ها به صورت زیر به دست می‌آید:

$$B_T = \sqrt{B_1^2 + B_2^2} = \sqrt{(16\pi \times 10^{-5})^2 + (12\pi \times 10^{-5})^2}$$

$$= 10^{-5} \pi \sqrt{16^2 + 12^2} = 10^{-5} \pi \times 20$$

$$\Rightarrow B_T = 2\pi \times 10^{-4} \text{ T} \xrightarrow{1 \text{ T} = 10^4 \text{ G}} B_T = 2\pi \text{ G}$$

خاموش می‌ماند و کل جریان مدار از شاخه لامپ (1) عبور کرده و این لامپ روشن می‌شود. دو سر شاخه لامپ (3) با یک سیم (بدون مقاومت) به یکدیگر متصل است؛ بنابراین این شاخه اتصال کوتاه شده و جریانی از آن عبور نمی‌کند و لامپ (3) نیز خاموش می‌ماند. *هواستون باش!* چون پتانسیل نقطه a بیشتر از نقطه b است، جریان مدار هنگام عبور از گره b به شاخه شامل لامپ (2) وارد نمی‌شود.

گام اول: با کاهش مقاومت R، جریان عبوری از

گزینه 185 مدار طبق رابطه $I = \frac{\epsilon_1 - \epsilon_2}{R + r_1 + r_2}$ افزایش می‌یابد.

گام دوم: با توجه به این که $\epsilon_1 > \epsilon_2$ است، باتری ϵ_1 تولیدکننده انرژی است و اختلاف پتانسیل دو سر آن از رابطه $V_1 = \epsilon_1 - r_1 I$ به دست می‌آید. از این رابطه مشخص است که با افزایش جریان، V_1 کاهش می‌یابد.

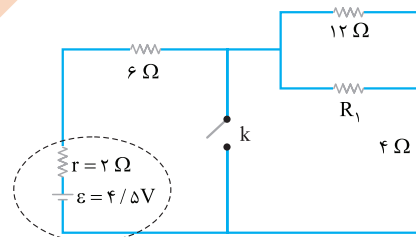
گام سوم: باتری ϵ_2 مصرف‌کننده انرژی است و توان ورودی به آن از رابطه زیر به دست می‌آید:

$$P_2 = IV_2 \xrightarrow{V_2 = \epsilon_2 + r_2 I} P_2 = \epsilon_2 I + r_2 I^2$$

با توجه به رابطه به دست آمده، با افزایش I، P_2 نیز افزایش می‌یابد.

گام اول: مقاومت معادل و جریان کل عبوری از

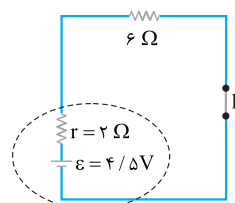
گزینه 186 مدار (جریان عبوری از باتری) را برای دو حالت به دست می‌آوریم:
حالت اول (کلید باز):

$$R_1 \text{ و } 12 \Omega \text{ موازی‌اند.} \Rightarrow R' = \frac{12R_1}{12 + R_1}$$

$$6 \Omega \text{ و } 4 \Omega, R' \Rightarrow R_{eq(1)} = \frac{12R_1}{12 + R_1} + 4 + 6 (\Omega)$$

$$I_1 = \frac{\epsilon}{R_{eq(1)} + r} = \frac{4/5}{\frac{12R_1}{12 + R_1} + 10 + 2} \text{ (A)}$$

$$R_{eq(2)} = 6 \Omega$$

$$I_2 = \frac{\epsilon}{R_{eq(2)} + r} = \frac{4/5}{6 + 2} = \frac{4/5}{8} \text{ (A)}$$

گام دوم: جریان عبوری از مقاومت 6 اهمی همان جریان کل عبوری از مدار (جریان عبوری از باتری) است؛ بنابراین دو برابر شدن اختلاف

حالت دوم (کلید بسته):

در این حالت مجموعه مقاومت‌های 4Ω و R_1 ، 12Ω اتصال کوتاه شده و از مدار حذف می‌شوند؛ بنابراین:

گام دوم: طبق قانون لنز، حلقه می‌خواهد با افزایش شار مغناطیسی عبوری از خود مخالفت کند؛ بنابراین با وارد کردن نیروی دافعه به آهنربا، با نزدیک شدن آهنربا مخالفت می‌کند.

۱۹۲- گزینه ۳ گام اول: انرژی جنبشی شهاب سنگ در لحظه برخورد به زمین برابر است با:

$$K = \frac{1}{2}mv^2 = \frac{1}{2} \times 2/1 \times 10^4 \times (8 \times 10^3)^2$$

$$= 2/1 \times 32 \times 10^{10} \text{ J}$$

گام دوم: جرم TNT به صورت زیر به دست می‌آید:

$$M = \frac{K}{\text{انرژی حاصل از انفجار هر تن TNT}} = \frac{2/1 \times 32 \times 10^{10}}{4/2 \times 10^9}$$

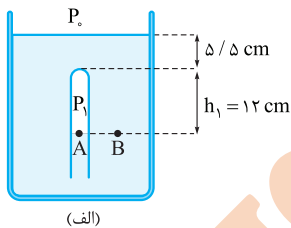
$$= 160 \text{ تن}$$

۱۹۳- گزینه ۳ برای یک سیال تراکم‌ناپذیر، در حالت پایا که تمام حجم لوله پر از سیال است، آهنگ شارش در همه مقاطع لوله برابر است؛ یعنی:

$$(Av)_A = (Av)_B$$

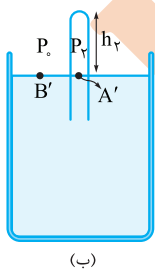
معادله بالا در واقع همان معادله پیوستگی برای شار تراکم‌ناپذیر است.

۱۹۴- گزینه ۱ گام اول: حالت اول مطابق شکل (الف) و حالت دوم مطابق شکل (ب) است. با استفاده از اصل هم‌فشاری نقاط هم‌تراز در یک مایع ساکن، فشار هوای محبوس درون لوله را به دست می‌آوریم:

$$P_A = P_B \Rightarrow P_1 (\text{cmHg}) = P_0 (\text{cmHg}) + h + 12$$

$$\Rightarrow P_1 (\text{cmHg}) = 75 + 5/5 + 12 = 92/5 \text{ cmHg}$$

$$P_{A'} = P_{B'} \Rightarrow P_2 (\text{cmHg}) = P_0 = 75 \text{ cmHg}$$

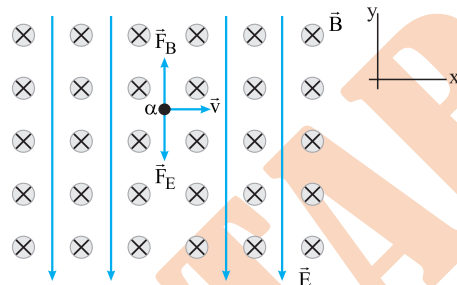
گام دوم: تعداد مول‌ها و دمای هوای محبوس درون لوله ثابت است؛ بنابراین به کمک معادله حالت گاز کامل داریم:

$$PV = nRT \xrightarrow{T, n: \text{ثابت}} P_1 V_1 = P_2 V_2$$

$$\xrightarrow{\frac{V=Ah}{A: \text{ثابت}}} P_1 h_1 = P_2 h_2 \Rightarrow 92/5 \times 12 = 75 \times h_2$$

$$\Rightarrow h_2 = 14/8 \text{ cm}$$

۱۸۹- گزینه ۱ گام اول: برای این که ذره آلفا منحرف نشود، نیروی مغناطیسی و نیروی الکتریکی وارد بر آن باید هم‌اندازه و در خلاف جهت یکدیگر باشند تا با خنثی کردن یکدیگر، نیروی خالص وارد بر ذره آلفا برابر صفر شود. مطابق شکل زیر در صورتی این وضعیت به وجود می‌آید که ذره آلفا در جهت محور X حرکت کند. در شکل زیر چون بار الکتریکی ذره آلفا مثبت است، \vec{F}_E هم‌جهت با \vec{E} و به سوی پایین و \vec{F}_B طبق قاعده دست راست به سوی بالاست.

گام دوم: F_B و F_E را برابر قرار می‌دهیم:

$$F_E = F_B \Rightarrow |q|E = |q|vB \sin \theta$$

$$\xrightarrow{\theta=90^\circ} E = vB \Rightarrow 10000 = v \times 10000 \times 10^{-4}$$

$$\Rightarrow v = 10^4 \text{ m/s}$$

۱۹۰- گزینه ۲ گام اول: نسبت بزرگی میدان مغناطیسی دو سیم‌لوله را به دست می‌آوریم:

$$B = \frac{\mu_0 NI}{l} \xrightarrow{I: \text{یکسان}} \frac{B_A}{B_B} = \frac{N_A}{N_B} \times \frac{l_B}{l_A}$$

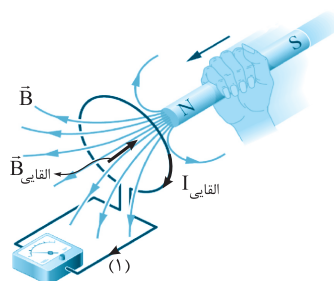
$$\xrightarrow{\frac{l_A=2l_B}{N_A=2N_B}} \frac{B_A}{B_B} = 2 \times \frac{1}{2} = 1$$

گام دوم: نسبت ضریب القاوری دو سیم‌لوله برابر است با:

$$L = \frac{\mu_0 AN^2}{l} \xrightarrow{A: \text{یکسان}} \frac{L_A}{L_B} = \left(\frac{N_A}{N_B}\right)^2 \times \frac{l_B}{l_A}$$

$$= (2)^2 \times \frac{1}{2} = 2$$

۱۹۱- گزینه ۲ گام اول: مطابق شکل، آهنربا در حال نزدیک شدن به حلقه است؛ بنابراین با توجه به بیشتر بودن تراکم خطوط در نزدیکی قطب‌ها، میدان مغناطیسی در محل حلقه و در نتیجه شار مغناطیسی عبوری از آن در حال افزایش است. طبق قانون لنز جهت میدان مغناطیسی القایی در خلاف جهت میدان مغناطیسی اصلی خواهد بود و به کمک قاعده دست راست جهت جریان القایی در جهت (۱) تعیین می‌شود.

۱۹۹- گزینه ۳: گام اول: امتداد نمودار فرایند ca از مبدأ مختصات (P-T) می‌گذرد؛ بنابراین این فرایند هم‌حجم است و داریم: $W_{ca} = 0$

هم‌چنین فرایند bc هم‌دما است و تغییر انرژی گاز در این فرایند برابر صفر است: $\Delta U_{bc} = 0$
گام دوم: قانون اول ترمودینامیک را برای چرخه می‌نویسیم:

$$\Delta U_{\text{چرخه}} = 0 \Rightarrow \Delta U_{ab} + \Delta U_{bc} + \Delta U_{ca} = 0$$

$$\Rightarrow Q_{ab} + W_{ab} + Q_{ca} + W_{ca} = 0$$

$$\xrightarrow{Q_{ca} = -300 \text{ J}} Q_{ab} + W_{ab} = 300 \text{ (I)}$$

گام سوم: فرایند ab هم‌فشار است و گاز آرمانی دواتمی است؛ بنابراین داریم:

$$Q_{ab} = nC_p \Delta T_{ab} = n \frac{\gamma}{\gamma-1} R \Delta T_{ab}$$

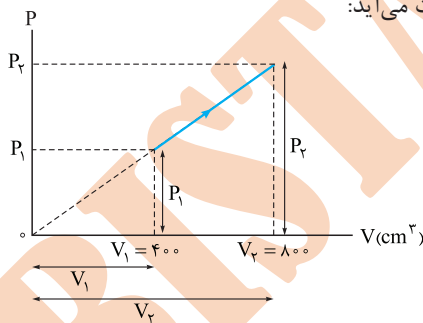
$$\xrightarrow{P \Delta V = nR \Delta T} Q_{ab} = \frac{\gamma}{\gamma-1} P \Delta V_{ab}$$

$$\xrightarrow{P \Delta V_{ab} = -W_{ab}} Q_{ab} = -\frac{\gamma}{\gamma-1} W_{ab}$$

$$\xrightarrow{\text{(I)}} -\frac{\gamma}{\gamma-1} W_{ab} + W_{ab} = 300 \Rightarrow -\frac{5}{2} W_{ab} = 300$$

$$\Rightarrow W_{ab} = -120 \text{ J}$$

۲۰۰- گزینه ۲: گام اول: نسبت فشار نهایی به فشار اولیه گاز به صورت زیر به دست می‌آید:

$$\frac{P_2}{P_1} = \frac{V_2}{V_1} = \frac{800}{400} = 2$$

گام دوم: به کمک معادله حالت گاز آرمانی می‌توان نوشت:

$$PV = nRT \Rightarrow \frac{T_2}{T_1} = \frac{P_2}{P_1} \times \frac{V_2}{V_1}$$

$$\xrightarrow{T_1 = 273 - 23 = 250 \text{ K}} \frac{T_2}{250} = 2 \times \frac{800}{400} \Rightarrow T_2 = 1000 \text{ K}$$

دمای T_2 بر حسب درجه سلسیوس به صورت زیر به دست می‌آید:

$$T_2 = 273 + \theta_2 \Rightarrow 1000 = 273 + \theta_2$$

$$\Rightarrow \theta_2 = 727 \text{ }^\circ\text{C}$$

۱۹۵- گزینه ۲: گام اول: مساحت پنجره (A)، اختلاف دمای دو طرف پنجره (ΔT) و جنس شیشه‌ها (k) یکسان است؛ بنابراین نسبت آهنگ رسانش گرمایی در دو حالت به صورت زیر به دست می‌آید:

$$H = k \frac{A \Delta T}{l} \xrightarrow{\text{ثابت: } \Delta T, k, A} \frac{H_2}{H_1} = \frac{l_1}{l_2}$$

$$\xrightarrow{\frac{l_1 = 2 \text{ mm}}{l_2 = 5 \text{ mm}}} \frac{H_2}{H_1} = \frac{2}{5} = 0.4$$

گام دوم: درصد کاهش انرژی گرمایی (در یک مدت معین) برابر است با:

$$\frac{H_2 - H_1}{H_1} \times 100 = \frac{0.4 H_1 - H_1}{H_1} \times 100 = -60\%$$

۱۹۶- گزینه ۲: درصد افزایش حجم فلز به صورت زیر به دست می‌آید:

$$\Delta V = V_1 (\alpha \Delta T) \Rightarrow \frac{\Delta V}{V_1} \times 100 = \alpha \Delta T \times 100$$

$$= 3 \times 2 \times 10^{-5} \times (250 - 0) \times 100 = 1.5\%$$

۱۹۷- گزینه ۲: گام اول: اصطکاک پیستون ناچیز است؛ بنابراین فشار گاز دو طرف آن برابر است. به کمک معادله حالت گاز آرمانی می‌توان نوشت:

$$\frac{P_{H_2} V_{H_2}}{n_{H_2} R T_{H_2}} = \frac{P_{N_2} V_{N_2}}{n_{N_2} R T_{N_2}}$$

$$\xrightarrow{P_{H_2} = P_{N_2}} \frac{h_{H_2}}{n_{H_2} T_{H_2}} = \frac{h_{N_2}}{n_{N_2} T_{N_2}}$$

$$\xrightarrow{\frac{h_{H_2} = 21 \text{ cm}, T_{H_2} = 273 + 27 = 300 \text{ K}}{h_{N_2} = 22 \text{ cm}, T_{N_2} = 273 + 47 = 320 \text{ K}}} \frac{21}{n_{H_2} \times 300} = \frac{22}{n_{N_2} \times 320}$$

$$\Rightarrow \frac{n_{N_2}}{n_{H_2}} = \frac{22 \times 300}{320 \times 21} = \frac{30}{21}$$

گام دوم: نسبت جرم گاز نیتروژن به جرم گاز هیدروژن برابر است با:

$$m = nM \Rightarrow \frac{m_{N_2}}{m_{H_2}} = \frac{n_{N_2}}{n_{H_2}} \times \frac{M_{N_2}}{M_{H_2}} = \frac{30}{21} \times \frac{28}{2} = 40$$

۱۹۸- گزینه ۲: با استفاده از رابطه ضریب عملکرد یخچال کارنو، نسبت $\frac{T_H}{T_L}$ را به دست می‌آوریم:

$$K_{\text{کارنو}} = \frac{T_L}{T_H - T_L} \Rightarrow 4 = \frac{T_L}{T_H - T_L}$$

$$\Rightarrow 4T_H - 4T_L = T_L \Rightarrow 4T_H = 5T_L \Rightarrow \frac{T_H}{T_L} = \frac{5}{4}$$

همان‌طور که از نسبت به دست آمده مشخص است، T_H به اندازه:

$$\frac{1}{4} \times 100 = 25\% \text{ بیشتر از } T_L \text{ است.}$$